

Predmet IT-98-32-A, Tužilac protiv Mitra Vasiljevića

Transkripcija i redaktura transkripta: Fond za humanitarno pravo, 15.decembar 2005.

Ponedjeljak, 26. novembar 2001.

Svedok Radomir Vasiljević

Svedok Milena Tomašević

Svedok Slobodan Simić

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.30 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA HANT: Molim, najavite Predmet.

sekretar: *Predmet IT-98-32-T, Tužilac protiv Mitra Vasiljevića.*

SUDIJA HANT: Gospodine Grum.

TUŽILAC GRUM: Dobro jutro, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dobro jutro, doktore Vasiljeviću.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Dobro jutro.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamolio bih poslužitelja da, ako može, malo pomeri grafoskop. Doktore, ovog jutra bih započeo naš razgovor pričom o vašem odnosu sa gospodinom Vasiljevićem. Pomenuli ste da ste u nekom srodstvu. Da li možete da nam kažete kakve ste kontakte imali tokom tih godina sa gospodinom Vasiljevićem? Da li ste, recimo, odlazili na porodične proslave porodice Mitra Vasiljevića?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, već sam rekao da sam u srodstvu sa gospodinom Mitrom Vasiljevićem, ali da se radi o daljem srodstvu i da ne mogu tačno da tvrdim koji je to stepen srodstva, obzirom da mi to nije poznato. Živeli smo u nekim sasvim normalnim odnosima za ljude koji pripadaju istoj familiji, istoj porodici. Nismo se nešto izuzetno družili mada smo se družili, stanovali smo i živjeli

u blizini. A na slavlja Mitra Vasiljevića nisam nešto naročito često odlazio i ne sećam se da li sam uopšte bio na slavlju kod Vasiljevića. Moguće da sam bio ali ne sećam se.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A ako je bilo svadbe ili krštenja u vašem delu porodice Vasiljević, da li ste u tim situacijama vi pozivali Mitra Vasiljevića?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se da sam ga pozivao. Ne znam. Nemam utisak da je pozivan na slavlja u mojoj porodici.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Na ovom suđenju smo dosta slušali o srpskoj tradiciji, o kumstvu. Da li možete da mi imena porodica sa kojima ste vi u kumstvu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, kumstvo, zapravo institucija kumstva, je nešto što u pravoslavlju funkcioniše kao kumstvo porodica. S tim što ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, o tome šta je kumstvo dosta smo čuli. Ali mene interesuje sa kojom ste vi porodicom u kumstvu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, upravo to sam mislio da kažem, da su svi Vasiljevići kumovi sa porodicom Lukića. S tim da taj nivo kumstva, ako to tako može da se definiše, nije isti između svake porodice Vasiljevića i svake porodice Lukića. Kako se razvijaju porodice i umnožavaju porodice Lukića, isto to se dešava u porodicama Vasiljevića, tako da jedna porodica Lukića, odnosno, jedna porodica Vasiljevića, preuzima kumstvo za jednu porodicu Lukića. I ostali članovi kompletne porodice, familije, i Vasiljevića i Lukića, su međusobno kumovi ali to kumstvo nema toliki značaj, i recimo toliku snagu kako to funkcioniše između dvije porodice koji su direktno kumovi. Ne znam da li sam bio dovoljno jasan.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pitanje koje sledi je da li vi imate odnos direktnog kumstva sa bilo kojom od porodica Lukića?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Imam sa porodicom Lukića, i to je porodica Đorđa Lukića. Taj čovjek, odnosno taj moj kum, je učestvovao mu mome krštavanju i to je porodica koja je direktno kum meni, ne znam kako vam to mogu objasniti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete u kom su srodstvu Đorđe i Sredoje Lukić?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Đorđe Lukić je otac Sredoja Lukića.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A koji je srodstvo između Đorđa Lukića i Milana Lukića?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Znam da tu postoji neki stepen srodstva ali ne znam precizno i tačno koji.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, zamolio bih vas da još jednom pogledate dokaz D26. Taj braon protokol smeđih korica, za period od aprila do jula 1992. godine. Zamoliću vas da ga otvorite na datum 14. jun, redni broj 5353. Da li ste otvorili na 14. jun?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: 14. jun, 5353. Našao sam traženi broj.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamolio bih vas da pređete pogledom tu celu stranu od 14. juna. Recite mi, da li na toj strani piše ime neke osobe koja bi mogla, po imenu, da bude Musliman?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa pod brojem 5342 nalazi se ime Bufić Mirsada, a odnosi se na 14. jun 1992. godine. Ovo prezime pripada srpskoj grupi prezimena, a ime Mirsada pripada muslimanskoj grupi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li osim imena te osobe postoji neko drugo ime koje se može jasno definisati kao muslimansko, za datum 14. jun?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ili nisam dobro vidjeo ili nema takvog imena pod datumom 14.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da se vratite na početak i pogledate imena na početku protokola, za prvi datum, početkom aprila. Molim vas da nam kažete da li tog dana ima pacijenata koje biste, po imenu, identifikovali kao muslimane?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Na prvoj strani imate dosta muslimanskih imena koja se sa sigurnošću mogu identifikovati.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam objasnite odakle dolazi ta razlika između broja Muslimana koji su lečeni u aprilu i gotovo potpunog odsustva muslimana koji su lečeni u junu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, koliko je meni poznato, muslimani su uglavnom u većem broju napustili Višegrad u, otprilike, ovom periodu, do 14. juna ili nešto možda kasnije, posle toga.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su oni otišli ili su bili prisiljeni da odu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, vjerujte da meni niko u domu zdravlja nije govorio od ljudi koji su bili Muslimani, koji su dolazili u Dom zdravlja, da li su bili prisiljeni da odu, da li su otišli samoinicijativno tražeći spas od svih problema koji su nastali u tom periodu. Ja stvarno ne mogu da tvrdim sa sigurnošću.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste nam prošle nedelje da ste, pre nego što će doći do problema 1992. godine, za vreme 1992. godine i posle 1992. godine, vi ukazivali pomoć svima kojima je ona bila potrebna, bez obzira na nacionalnu pripadnost. Je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pre nego što dođemo do nekoliko zaključnih pitanja pitao bih vas sledeće: vama je data garancija za bezbedan prolaz, što znači da nećete biti uhapšeni kada budete došli ovde da svedočite, zašto ste vi mislili da je neophodno da dobijete tu garanciju pre nego što dođete da svedočite pred ovim sudom?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa mogu vam reći da, što se garancija pred ovim sudom tiče, apsolutno nisam ni razmišljao na tu temu, da li mi je potrebna ili mi nije potrebna garancija, zato što ne postoji ništa za šta bi trebalo da budem uhapšen ili eventualno kažnjen. A što se tiče garancija, na tu temu sam razgovarao sa advokatom koji me je zamolio da se prisustvujem ovome Sudu i da se pojavim kao svedok na Sudu i on mi je pomenuo mogućnost garancija i ja sam se uglavnom složio sa njim da ukoliko smatra da je garancija potrebna da može da traži tu garanciju, ukoliko on ne smatra da je potrebno da i ne traži tu garanciju, odnosno njemu je prepuštena odluka o garanciji. vjerujte da ne znam zašto je doneo takvu odluku. Nikada sa njim nisam kasnije razgovarao na tu temu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Znači, vi tvrdite da biste došli da svedočite i bez obzira na tu garanciju?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. U svakom slučaju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, da bih mogao da vam postavim ovih nekoliko zaključnih pitanja prvo ću vam ispričati jednu istinitu priču u kojoj ste vi igrali određenu ulogu. Zamolio bih vas da pogledate sledeću sliku, za koju tražim da se najavi kao dokument Tužilaštva P11. Zamolio bih samo da se fotografija stavi ispred svedoka, a ne na grafoskop. Doktore, ova priča počinje dan pred Vidovdan, 27. juna 1992. godine kada je ta mlada žena, Muslimanka, došla u policijsku stanicu u Višegradu. Ona je imala opekotine po celom telu, oči su joj bile zatvorene, kosa joj je izgorela, prsti su joj bili splepljeni. Ona je došla pred dva srbina koji su bili u toj policijskoj stanici i zamolila ih da je ubiju, kako bi joj skratili muke. Jedan od njih je podigao svoje oružje kako bi tu učinio jedan mladić, od 17-18 godina, koji je takođe imao pušku pokazao je saosećanje neobično za to vreme i rekao "ne". On je odveo tu ženu u kuću u kojoj su bile četiri starije Srпкиnje i rekao joj je "ovde ćeš biti bezbedna a ja ću se vratiti sa doktorom". Sledećeg dana, na Vidovdan, on se vratio sa doktorom. Taj doktor ste bili vi, doktor Vasiljević, zar ne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Što se tiče ove žene, ja ne mogu da je prepoznam po liku, ali je činjenica da sam vidio jednu mlađu ženu, žensku osobu, na Bikavcu, ne pred stanicom, nego sam je vidio pred vojnom komandom. Otprilike negde krajem juna meseca, znam da je bilo dosta toplo. I zvali su me iz komandne brigade tvrdeći da se kod njih nalazi žena koja je zadobila opekotine i ja sam dobro se

sjećam, sa sestrom Slavicom Papić, došao na lice mjesta, i zatekao jednu opečenu ženu kojoj je bilo lice svo natečeno, tako da je bilo nemoguće sada identifikovati prema ovoj fotografiji, kada su izgleda nešto sanirane povrede na licu. I onoga što se ja sjećam sa sigurnošću tvrditi da se radi o istoj osobi. Ja jesam vidio jednu opečenu osobu, to ne sporim, i znam da smo joj dali injekciju, da smo joj dali analgetike, mast za mazanje opekotina i rekao sam joj da ne znam šta da radim sa njom, da bukvalno nemam gde da je uputim. U dom zdravlja ne smijem da je vodim zato što ne mogu da joj garantujem sigurnost. U pravcu Foče ne mogu da je uputim, zato što su ti putevi bili, kako da vam to kažem, u toj ratnoj situaciji su bili u direktnoj ratnoj zoni, zoni u kojoj se pucalo za nas su bili bukvalno neprohodni. Za Užice nisam smio da je šaljem, zato što su se pripadnici, kasnije su one definisani kao nekakve paravojne formacije, nalazili i po putu do Užica, kontrolišući sve i svakoga, a i na prelazima perma Užicu su se često zadržavali, tako da bukvalno nisam imao kuda da je uputim. Uradili smo ono što smo mogli da uradimo. I predložio sam joj da ako ikako postoji način, toga se dobro sjećam, da pokuša da nekako se prebaci u pravcu Međeđe, koja je udaljena nekih desetak kilometara uzvodno od Višegrada, što je bilo relativno blizu, i da pokuša tamo da nastavi liječenje. A to se sve nije dešavalo pred stanicom milicije i nije me dovela milicija, nego sam na Bikavac, pred vojnu komandu došao na poziv nekoga iz vojne komande. Ko je to bio, ja se ne sjećam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ona kaže da ste joj vi rekli četiri stvari. Ja ću vas za svaku od tih stvari pitati, a vi ćete reći da li ste joj to rekli ili niste. Prva stvar, koju ste već rekli, je da ima vrlo ozbiljne opekotine i da mora da bude hospitalizovana, i da će umreti ako joj se hitno ne ukaže pomoć. Doktore, da li ste joj to rekli?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se da sam tako nešto njoj rekao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sledeća stvar koju je rekla je da ste joj vi rekli da nema dozvolu da izađe iz Višegrada, znači, da ne može da ode ni u Užice ni u Foču u bolnicu. Rekli ste joj da joj nije dozvoljeno da napušta mesto da bi dobila medicinsku pomoć. Da li ste joj vi to rekli?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Apsolutno. Znam da nisam pominjao nikakve dozvole. Niti su mi bile bitne dozvole u tom momentu. Bilo mi je važno da u tom momentu, onoliko koliko mogu, pomognem opečenoj ženi. I ono sa čim sam raspolagao i šta sam imao i šta sam mogao da uradim to sam i uradio. S tim što bi tumačenje toga da sam ja doveo ženu do doma zdravlja i da je ona posle toga stradala od nekog pripadnika ovih paravojne jedinice, ne znam kako bi to na kraju izgledalo. Ne znam da li bi se to tumačilo kao moje učestvovanje u svemu tome. To je ono što me sprečilo da ženu povedem u dom zdravlja, s tim što nismo imali mogućnosti za, za neko veliko liječenje ni u domu zdravlja. Zato sam joj predložio da pokuša, ako ikako postoji mogućnost, u pravcu Međeđe jer je ona bila relativno blizu, na otprilike 2 sata, možda, hoda od Višegrada.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, u vezi sa domom zdravlja u Višegradu, ona kaže da ste joj rekli da vi u domu zdravlja Višegrad nemate mesta za nju. Da li ste vi to rekli?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Mislím da sam joj rekao da ne smijem da je vodim do doma zdravlja. da ne smijem da pruzmem rizik da je odvedem gore, zato što ne mogu da joj garantujem sigurnost u domu zdravlja. Nisam toliko rekao, sad, neka moja razmišljanja, rekao sam joj da ne smijem da je vodim do doma zdravlja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, da se prisetimo nečega što ste rekli kao odgovor na jedno od pitanja gospodina Domazeta. Dom zdravlja je pre 1992. godine, za vreme 1992. godine, i posle 1992. godine prihvatao apsolutno sve one kojima je bila potrebna pomoć. Ovo što ste rekli nije istina, zar ne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Rekao sam da je dom zdravlja prihvatao sve one koji su dolazili u Dom zdravlja. I prihvatili bi i ovu ženu da se pojavila u domu zdravlja. Tu ne bi ni bilo ništa sporno. S tim što, ja još jednom ponavljam, da nisam smio ženu da vodim prema domu zdravlja, zato što su se neke čudne grupe, koje ja nikada nisam uspio da definišem ko su i šta su, pojavljivale relativno često kod doma zdravlja i verovatno vršile legitimisanje prisutnih u čekaonici doma zdravlja. Tako da ja nisam imao načina da, da nekome garantujem sigurnost. I zbog toga sam se odlučio na varijantu koju sam vam rekao; da sam uradio to što sam mogao da uradim, da sam ženi dao lekove za bolove, dao sam joj analgetik i dao sam joj mast za opekotine; i sa njom sam otišao u jednu kući u kojoj je bilo prisutno još nekoliko muslimana na Bikavcu, starijih, koji su bili bolesni. Sećam se da sam i njih pregledao, da sam im dao neke lekove. Više se ni ne sećam o kakvoj se terapiji radi. I jedini razlog zašto ova žena nije došla u dom zdravlja jeste apsolutna nesigurnost u kojoj bi se ona našla, da je došla u Dom zdravlja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, doktore, ponovo ću vam postaviti moje pitanje. Nije li istina da se muslimanima kojima je bila neophodna medicinska pomoć ona odbijala u domu zdravlja u Višegradu, bez obzira na razloge koje vi nama sada navodite? Činjenica je da je Muslimanima odbijana osnovna medicinska pomoć, tačno?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Nije bila odbijana medicinska pomoć i nije odbijana medicinska pomoć.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, ova osoba je rekla da je poslednja stvar koju ste joj rekli pre nego što ste otišli "ne mogu da se vratim da vas ponovo lečim". Dali ste joj injekciju, dali ste joj neke lekove i rekli ste "više ne mogu da se vratim da vas lečim". Zar nije istina da ste joj to rekli? Ne samo da ona ne može da ide u dom zdravlja u Višegradu, nego da i vi neće ponovo doći da je lečite. Zar to nije istina, doktore?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne sećam se da sam tako nešto izjavio ili ovoj osobi ili nekoj drugoj.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, da li ste se vi ikada vratili da joj date neke lekove ili da joj ukažete neku drugu vrstu lekarske pomoći za te povrede?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Činjenica je da više nisam dolazio na Bikavac i da nisam imao priliku da vidim ovu ženu. Samo sam nekoliko meseci, ili godinu dana, ili nešto duže, pročitao njenu izjavu u novinama, upravo o ovom događaju. Zato se i sjećam ovako ovog događaja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, vi ste otišli tog dana misleći da će ona umreti, jel' to tačno?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ne. Ja sam vama rekao da sam sa pomenutom osobom otišao u jednu kuću u kojoj se nalazilo nekoliko Muslimana. I oni su bili bolesni. I njih sam pregledao i njima sam dao lekove. Koji su to ljudi, ja se više ne sećam. I koliko je ljudi bilo ... bilo je možda četvoro ili petoro ljudi. Znam da sam im dao lijekove za koje sam vjerovatno u tom momentu smatrao da su potrebni, i da su oni ostali u toj kući zajedno sa ovom ženom. I očekivao sam da se žena prebacila tamo gde sam ja njoj predložio, obzirom da posle nikad, do pojave članka u novinama, nisam čuo za ovu ženu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zapravo, doktore, ti ljudi sa kojima je ona ostala nisu bili neki Muslimani već Srbi koji su se sažalili na nju. Ona je u Višegradu ostala 11 dana. Postaviću vam sledeće pitanje: da li se slažete sa mnom da su upravo opekotine jedna od najgorih povreda koje čovek može da doživi, zar ne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Opekotine su nešto što nanosi velike bolove, i tu se slažem.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, da li zato što ste doktor mogu da pretpostavim da ste položili Hipokratovu zakletvu (Hippocratic oath) koju polažu doktori svuda na svetu? Da li ste položili takvu zakletvu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I ta zakletva uključuje obavezu sa vaše strane da pružite pomoć bolesnima, zar ne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: To je zakletva slična ovoj koju ste ovde izrekli? Obavezali ste se da ćete ispuniti svoju obavezu, zar ne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktre, pomozite nam da shvatimo. Vi, kao profesionalac, kao neko kome su se u višegradskoj zajednici obraćali i Muslimani i Srbi i kao neko koga su poštovali, kako ste mogli, kao lekar profesionalac, da napustite tu osobu, znajući kakve su njene patnje, znajući da je nećete odvesti u dom zdravlja, znajući da neće moći da ode u bolnicu izvan Višegrada, i znajući da se vi lično nećete ponovo vratiti? Možete li na pomoći da shvatimo razloge koji su naveli jednog takvog profesionalca da se tako ophodi prema toj ženi?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa već sam vam rekao razloge. Da ženu nisam mogao da odvedem u dom zdravlja zato što ničim nisam bio u stanju da garantujem sigurnost pomenute osobe. Apsolutno, nisačim. A da nisam učinio ono što sam mogao - to nije tačno! U momentu u kom sam se nalazio, sa tom osobom uradio sam sve moguće da se uradi, sve što sam mogao, odnosno sve što sam imao tu, ja sam primenio. I kažem vam da sam joj ostavio veliku količinu analgetika i preporučio joj kako da ih troši. I da sam joj preporučio kako da se prebaci u pravcu Međeđe, odnosno u pravcu Goražda. S tim što je očigledno ona tako i postupila, obzirom da sam posle čuo i saznao da je pomenuta osoba preživela rat i da se nalazi negdje u Bosni i danas. A da sam odbio uslugu- to nije tačno, znate. To, ne mogu da prihvatim takvu konstataciju. Niti bi moglo da mi se desi kao lekaru da odbijem uslugu bilo kome, bilo kada i u bilo kojoj poziciji.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, vi ste njoj predložili da ode preške preko brda, kroz linije fronta, kroz minska polja, do doktora koji bi mogao da joj pruži adekvatnu pomoć? To je bilo ono što ste vi za svog pacijenta uradili, zar ne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: To je bilo jedino moguće u tom momentu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nemam više pitanja.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet?

DODATNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Vasiljeviću, pitaću vas upravo odavde odakle je gospodin Grum završio, u vezi tih njegovih pitanja. Rekli ste nam da ste na ovu intervenciju otišli na poziv nekoga sa komande na Bikavcu. Hoćete nam reći, šta su oni vama rekli u pogledu tog pacijenta? Kako su opisali, da ... o kakvoj zeni se radi?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Dobro se sećam toga poziva. I dobro se sećam obzirom na situaciju koju sam posle toga preživio, i koja se, ovako, vrlo bolno datakla nekakvih mojih osećanja, i kao čovjeka i kao lekara, obzirom da sam se našao u nekak bezizlaznoj situaciji u kojoj nisam u stanju da uradim i učinim ono što mislim

da bi trebalo i što mislim da bi trebalo da uradi svaki lekar, i na kraju svaki čovijek. Zato mi je ostalo, kažem vam, u sjećanju sve to. Na poziv iz komande koja se nalazila na Bikavcu sam se javio i rekli su mi da se u komandi nalazi žena koja je, koja se opržila. Znae, taj izraz "opržiti" podrazumjeva neku manju, manju opekotinu koja je manje više podnošljiva. Nisu mi rekli ni o kojoj ni o kakvoj ženi se radi kada sam polazio prema komadni na Bikavcu. To nisam ni znao i na kraju krajeva nije mi bilo ni važno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ovaj vaš odgovor, doktore Vasiljeviću, znači da niste očekivali tu težinu opekotina?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, apsolutno ne. U ponašanju i prema intonaciji, prema vrsti govora, znate, ljudi kada pominju ovakvu opekotinu, pogotovo laici medicinski, su vrlo uzbuđeni, traže da se tu dođe što hitnije, što brže i tako dalje. Čak i po tonu možete da procjenite težinu neke operacije, ako dobijate poziv poziv da odete na neku intervenciju, a prema ovim izjavama nekoga iz komande ko me je zvao apsolutno nije moglo da se zaključa da se uopšte radi o težoj povredi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate, doktore Vasiljeviću, kako ste je našli, obzirom da ste išli po ovom telefonskom pozivu? Kako i gde?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ovu gospođu smo zatekli, sad ne znam koliko je Bikavac kao mesto, i motel Bikavac u kome se nalazila komanda u tom momentu, da li je nekome poznat izgled tog terena, ali na terenu se, ispred ulaza u ovaj motel, ispred jednog od ulaza se nalazilo nešto, da li je to bio parking ili neko igralište, veći asfaltirani prstor. Na kraju tog prostora se nalazila rampa i dobro se sjećam da su na rampi bila dva stražara i mi smo kolima došli do stražara i pitali smo ih "gde je ta žena koja je opečena, kojoj treba ukazati pomoć"? I oni su nam rekli "Pa, eto tu je. Prošli ste pored nje". I stavrno, ja sam se okrenuo, sa moje desne strane je na metar ili dva iza sajala ova žena, koju ja i prema ovoj fotografiji sada ne mogu da prepoznam i sa sigurnošću da tvrdim da se upravo radi o toj ženi, pošto joj je lice bilo nateklo, izmenjen izgled. I tako da je praktično nemoguće prepoznati ovu ženu prema fotografiji.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jedno od pitanja gospodina Gruma je bilo da li ste toj ženi odgovorili da u domu zdravlja nema mesta. Vi ste to porekli. Međutim, moje pitanje je, da li uopšte postoje mesta u domu zdravlja, kad se govori o mestu verovatno se misli mesto za negu pacijenata ili ležanje pacijenata, da li je dom zdravlja bio ustanova u kojoj je taj bolnički smeštaj bio moguć?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, u principu domovi zdravlja pripadaju nivou primarne zdravstvene zaštite i nemaju predviđena mjesta za ležanje. S tim što smo prije rata imali određene, ne određene, imali smo neki broj kreveta. Ja ne znam zašto je funkcionisao taj vid bolničkog lečenja ako ne zbog izgradnji elektrani. A i u toku rata, samo, ne zna se kad, mi smo imali određen broj kreveta koje smo pripremili

za lakše ranjenike. Da li su ti kreveti postojali i u ovom momentu ili ne, ja bih stvarno rekao neistinu ako bih tvrdio ili jednu ili drugu stvar. Tako da vam mogu reći da u domu zdravlja zvanično nisu postojala mjesta za lečenje. Nisu postojali, nisu se primali ležeći bolesnici, odnosno bolesnici kojima je bilo potrebno bolničko lečenje, primani su bolesnici na ambulanto lečenje, a teži bolesnici su transportovani u pravcu Užica. I kažem vam da smo zbog velikog broja ranjenika u jednom momentu osposobili jednu prostoriju u koju smo stavili nekoliko kreveta i te teže ranjenike koji su okrnuti mecima sa beznačajnim, ovako i lakšim ranama smo tu pokušavali lečiti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Opisali ste šta ste sa medicinske strane učinili u tom momentu. Moje pitanje je: da li je moglo još nešto drugo da se uradi, odnosno da ste je povelu u dom zdravlja?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, možda je moglo još nešto da se uradi, ali ne mnogo više. Ne mnogo više zato što ni u domu zdravlja nismo rapolagali nekim velikim količinama ni lekova, ni zavojnog materijala, s tim što bi možda ta usluga bila efikasnija da smo bili u domu zdravlja. Ali sam već naveo razloge zbog kojih se nisam usudio da ženu vodim do doma zdravlja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste, doktore Vasiljeviću, opisivali zbog čega smatrate da je to bilo opasno. I opisali ste da je bilo dosta paravojske svuda, i po putevima, prelazima. Da li je to bio glavni razlog što niste smeli da je vodite sa sobom ili ste ocenili da je ova pomoć koju ste dali jedina moguća koju možete da uradite?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, prisustvo tih jedinica, tih ljudi, tih razuzdanih bandi koje su vršljale po gradu a i oko doma zdravlja, ne vrlo često ali su često navraćali i u dom zdravlja, znate, nekad i po dva- tri puta dnevno, su bili jedan jedini razlog zbog koga ta žena nije dovedena u dom zdravlja. I svaka druga tvrdnja je apsolutno netačna.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I moje poslednje pitanje u vezi ovoga: je li i sada smatrate da ste pružili svu pomoć koju ste u tom trenutku mogli da joj pružite?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Apsolutno smatram da sve što sam mogao da učinim u tom momentu sam učinio i uradio. Ništa drugo što bi išlo u korist pomenutoj osobi ja nisam mogao da uradim. A da sam je doveo u dom zdravlja vjerovatno bih sad bio krivac za eventualnu smrt ili stradanje ove žene.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Doktore Vasiljeviću, jedno od pitanja gospodina Gruma je bilo, više i u formi tvrdnje, da niste pružali u domu zdravlja, u tom periodu, usluge muslimanima. Vi ste to porekli i objasnili zbog čega ih je bilo manje. Moje pitanje je, obzirom da iz imena i prezimena možete da prepoznate o kome se radi, da li je osoba pod prezimenom i imenom Međuselac Muniba muslimanske ili srpske nacionalnosti?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, sudeći po imenu i prezimenu radi se o ženi muslimanske nacionalnosti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li ...

SUDIJA HANT: Možete li da nam kažete koji dan?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, upravo, vaša Visosti. Možete li, gospodine Vasiljeviću, pogledati u ovaj dokaz D26. Pogledati najpre pod brojem, pa ćete onda datum utvrditi, jer je brojeve lakše da nađete obzirom na način vođenja, pogledajte 5558. Tri petice, osmica.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Našao sam taj datum.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li pod tim brojem ova osoba koju ...

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nalazi se upisana Međuseljac Muniba, rođena 1952. godine u Višegradu. Došla je na pregled sa zdravstvenom knjižicom sa određenim brojevima koji su ovde upisani. Ja ne mogu sa sigurnošću reći šta koji broj znači, ali jedan je registarski broj, drugi je matični broj preduzeća, treći je matični broj pacijenta, odnosno ono što se nalazi u ličnoj katri. Sudeći po dijagnozi radi se o nekom kancerogenom obolenju 169. Radi se o nekom raku, ja ne mogu sada da identifikujem ove šifre, jer smo napustili, više ne radimo po ovim šiframa. A dat joj je lek Valorun, to je narko analgetik, neki oralni preparat morfinskog porekla.

SUDIJA HANT: Da li je stvarno neophodno da ulazimo u ovakve detalje? Važno je bilo da se vidi da li je bilo Muslimana. Čuli smo da ih nije bilo. Ako možete da dokažete da ih je bilo uradite to, ali nas ne interesuju detalji o njihovom lečenju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, vaša Visosti. Dakle, doktore ne morate to opširno. Radi se o ovoj osobi, hoćete pogledati tamo datum i reći nam datum pod kojim se ovaj broj vodi.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Vodi se pod datumom 22. jun 1992. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Onda vas molim, malo dalje idite, do broja 5622. Da li se ista osoba javlja i tog dana i reći ćete koji je dan bio?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pod rednim brojem 5622 nalazi se isto ime, Međuseljac Muniba.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete reći samo datum?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: A radi se o datumu 24. jun 1992. godne

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I još jednom, molim vas. Pogledajte malo dalje, 5709.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pod brojem 5709 isto se nalazi ime Međuseljac Muniba.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete nam reći datum tog poslednjeg pregleda?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: A radi se o 29. junu 1992. godine, naravno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Ja vas molim da se vratite na 14. jun, dakle, onde gde je 5353. Ono što vas je pitao gospodin Grum u pogledu samog dana kada je bilo intervencije prema Mitru Kneževiću.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pod brojem 5353 se vodi Mitar Vasiljević

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da. Ali pod tim datumom na pitanje gospodina Gruma, u petak, da pogledate broj 5332. Dakle, prvi broj koji se vodi pod datumom. Vratite se dve sranice nazad. Ako se sećate, njegovo pitanje je bilo da li je pod tim brojem u rubrici "ime i prezime" prezime, da li je prepravljeno? Ime stoji nepopravljeno, Sredoje, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, upravo je tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodin, samo trenutak, gospodin Grum vas je pitao da pažljivo pogledate prezime, i da prepoznate da li pre prepravljanja prezimena nije možda bilo neko drugo prezime. Vi ste posle pažljivog upoređenja rekli da je moguće da je ispod ovog prezimena, koje stoji gore, bilo prezime Lukić. Jel se sećate toga u petak?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Da. Sećam se.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, to prezime koje je bilo Lukić prepravljeno je u ovo drugo prezime koje stoji gore. Ja vas molim, da na osnovu podataka koje imate, najpre kažete godinu rođenja ovog pacijenta u rubrici "godina rođenja".

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: U rubrici "godina rođenja" stoji 1927. godina.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: I očigledno se radi o starijem čovjeku.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pogledajte u ovoj rubrici gde je broj zdravstvenog kartona, i dole ovaj broj koji bi trebalo da predstavlja matični broj. Ovaj koji počinje sa 050

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Da. 0502927133658, jer iz matičnog broja je vidljivo da se radi o osobi koja je rođena 5. februara 1927. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je ...

SUDIJA HANT: Prevodioci nisu uspeli da zapišu matični broj. To je važno, pa vas molim da se vratite na to.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Vasiljeviću, ja vas molim da polako pročitate ceo matični broj, od početka do kraja, a zatim da protumačite šta iz tog matičnog broja proizlazi. Ali sačekajte kad pročitate ovaj broj da prevodioci mogu da ga zapišu. Izvolite.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, matični broj je 0502927133658.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pardon. Molim vas. Greška je opet u transkriptu. Samo da vidim. Da, sad je u redu 927. U redu. Samo ... U redu, izvolite dalje.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Iz matičnog broja može da se zaključi datum rođenja. Ostali deo broja ne mogu sa sigurnošću da dešifrujem mislim da se odnosi na pol a da li je poslednji broj opština, ili nešto, ja ne znam. samo znam da je, da se, koliko, prvih 7 brojeva odnosi na datum rođenja, kad se radi o matičnom broju bilo čijem na teritoriji bivše Jugoslavije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I, doktore Vasiljeviću, po ovom matičnom broju, po prvih sedam cifara, koji je datum rođenja ovog pacijenta?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa datum rođenja je 5. februar 1927. godine. Naravno misli se na 1927. godinu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to, doktore Vasiljeviću, mogao biti Sredoje Lukić, koga ste verovatno poznavali? Po godinama starosti?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne bi se nikako moglo reći da se ostali podaci, osim imena, odnose na Sredoja Lukića, koga smo maločas pominjali.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to, doktore Vasiljeviću, po vama znači da je ovo prepravljavanje ovog prezimena ustvari ispravljanje greške osobe koja je prvobitno upisala pogrešno prezime? Ili imate neko drugo objašnjenje?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nemam drugo objašnjenje, jedino da se prihvati takva tvrdnja s' tim što se ovde radi o, reklo bi se, pogrešnom ispravljanju greške. O pogrešnom načinu, a ne onako kako je predviđeno da se greška ispravlja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada smo kod tog datuma, gospodin Grum je rekao da se tog dana, 14. juna, i to je jedno od njegovih pitanja bilo u petak, da je

pregledano 25 pacijenata tog dana. Ja sam izbrojao 24, ali mislim da ta razlika nije bitna, obzirom da nije sporno da je Mitar Vasiljević upisan negde pred kraj i da su samo dva imena iza njega upisana, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, upravo je tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Molim vas da pogledate broj ispred, stranica ispred ove 5353 o kojoj smo govorili. Na broju 5349 da pročitate ime pacijenta i šta je sa njim učinjeno.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Na broju 5349 nalazi se upisan pacijent Filipović Dragan iz Višegrada, pripadnik teritorijalne odbrane. A radi se o povredi ramena, povreda vatrenim oružjem i o povredi, površnoj povredi abdomena, odnosno trbuha, sa lijeve strane. I ovaj pacijent je upućen u Titovo Užice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li izbrojati na kom je on mestu, tog dana, dakle, od ovog prvog pacijenta koji je primljen, koji je on po redu primljen tog dana na pregled.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nalazi se na 18. mestu toga dana. Samo ako mogu nešto što se tiče redosleda upisa ...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ne, molim vas, ovo sam samo pitao. Do pregleda Mitra Vasiljevića, dakle, samo su tri pacijenta pregledana, po ovoj knjizi. Je li sam u pravu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Pregledana su tri pacijenta i to pripadnika Teritorijalne odbrane. I moram naglasiti da je ovo i protokol koji se odnosi na pripadnike Teritorijalne odbrane ovde.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, da li se sećate da je došlo do greške, zapravo, do pogrešno navedene reference za datum? Čini mi se da dve stranice ranje stoji isti datum. Dakle, neko je u određenom času, ali ne znamo kada, ponovo napisao taj datum. To sigurno nije bila četvrta osoba kojoj je pružena pomoć. To smo pokrenuli za vreme unakrsnog ispitivanja, kada je doktor ponudio isto objašnjenje.

ADVOKAT DOMAZET: Da. Da, da, vaša Visosti. Na stranici na kojoj je upisan Mitar Vasiljević, u gornjem uglu, stoji po drugu put datum 14. jun i to je tačno. Ali ovo o čemu je svedok govorio se odnosi na datum koji se prvi put pojavljuje, dakle, posle 5332. To je po meni prvi pregled tog dana. To je upravo ona situacija Sredoje, rođen 1927. godine, o kome smo razgovarali, dakle, i svedok je brojeći od tog pacijenta došao do Filipović Dragana koji je 18. I kada se dodaju tri pacijenta do Mitra Vasiljevića, Mitar Vasiljević je 22. Ja mislim da se tu, oko toga, možemo složiti da je tako. I da tu nije bilo greške.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pošto je, doktore Vasiljeviću, jedno od pitanja gospodina Gruma u petak bilo, obzirom na ovakav kasniji pregled Mitra Vasiljevića, kada je to moglo biti? Da li je to moglo biti možda mnogo kasnije tog istog dana? Ja vas molim da mi kažete ovo: vi ne znate, svakako, kada je pacijent koji je pod brojem 18. upisan, Filipović Dragan, stigao u Užice? Međutim, moje pitanje je malo hipotetično, ali ja za to imam druge dokaze, ukoliko je Filipović Dragan sanitetskim vozilom stigao tog dana 14. juna u užičku bolnicu u 15.40, kada je, po vama, najkasnije mogao da napusti dom zdravlja u Višegradu i krene prema Užicu, obzirom na udaljenost, put i ono sve što je pratilo vožnju saniteta, dakle, ukoliko je u 15.40 Filipović Dragan, koji je pod rednim ... 18. tog dana pregledan, stigao u užičku bolnicu po podne, u 15.40 časova?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, obzirom na ... Na ... Na udaljenost, na vozila kojima smo raspolagali, na prelaz, jedan na srbijanskoj strani, jedan na našoj strani, obzirom na zaustavljanja na oba ta prelaza, najvjerovatnije mu je trebalo nekih sat, možda i 15-20 minuta do Užica, bar uobičajeno su toliko trajale vožnje. Kad su loši uslovi vremenski te vožnje su znale biti i duže. I ako je tamo stigao u, rekli ste u 15.45 ako se ne varam, je li?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: 15.40.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: 15.40 znači da je mogao da krene iz Višegrada nekih sat i 20 minuta kasnije. Odnosno ranije iz Višegrada da krene, ne kasnije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, doktore Vasiljeviću, u uslovima najboljim mogućim, zbog samih prelaza i ovog puta, kažete da je to putovanje otprilike sat i 20 minuta. Dakle, u najidealnijim uslovima je negde nešto iza 14.00 po podne ovaj pacijent mogao da krene za Višegrad. Da li ... Za Užice, izvinjavam se. Da li to znači da je njegov pregled obavljen pre tog vremena, dakle, negde između 13.00 i 14.00 sata posle podne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa jedino tako može da se zaključi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam, doktore Vasiljeviću. Kada ste, odgovarajući na pitanja gospodina Gruma da li je tačna konstatacija da u ovom protokolu koji imate pred sobom nigde nije upisavano vreme pregleda pacijenata, i gospodin Grum vam je u petak ukazao nekoliko slučajeva da postoji upisano vreme. vi ste to potvrdili i potvrdili na njegovo pitanje da to nije baš pravilo, da je moglo da se desi. Ja sam pregledao ceo taj protokol i našao samo šest takvih slučajeva. Ja mislim da su to upravo ovi koje ste pogledali ali ja vas molim da pogledate, to je prvi dan, 24., te postoje 4 takva slučaja, da vidite da li se radi o jednoj istoj osobi koja je tu pisala. I reći ćete mi da li je to pisano ćirilicom ili latinicom? Pod brojem 2846 pa na dalje.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ovde se nalazi od broja 284 ... Do broja 284 ... 2846, 2849 nalaze se upisana vremena prijema, što stvarno nije uobičajeno, kako sam i rekao, i ja ne znam šta je nekoga navelo da samo za ova četiri pacijenta upiše, upiše vremena. A inače su podaci o pacijentima upisani ćirilicom, do medicinskih podataka, koji se i uobičajeno pišu, pišu latinicom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pogledajte, dakle, pre ovoga broja 2846 da li se radi pre toga o istom rukopisu osobe i istom pismu, dakle, ćirilici?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, rukopis nije isti. Nisam neki stručnjak za rukopis ali očigledno da se radi o dva različita rukopisa i dva različita pisma.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to ... Da li je to slučaj i iza ovog broja 2849 znači od 2850 na dalje?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, dalje od ovih, od ovog rukopisa se ponovo pojavljuje različit latinični rukopis, a ne ćirilični kakav je u par ovih, par ovih slučajeva, četiri ova slučaja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I da li u ova četiri slučaja pored oznake vremena pored svakog stoji i datum? Dakle, da stoji datum i vreme?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Pored svakog. U svakoj rubrici je naveden i datum i vrijeme 24. 1992. godine, 16. 45, 18.00 i 19.00.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas molim da prelistate na dalje knjigu, što brže možete, da pogledate da li negde ima još ćirilice i da li negde ima upisanog vremena? Sve do broja 4063 koji je pet dana kasnije.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa ovako, gledanjem na brzinu se može konstatovati da nema više ćiriličnog rukopisa od pomenutih brojeva do broja 4063, 25. april 1992. godine, u 19.25, i tu je upisano vrijeme kada je primljen. I prije toga je pod brojem 4062 isto upisano ali samo datum prijema 25. april 1992. godine, bez vremena. A isto se radi o ćiriličnom rukopisu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kod ovog broja 4063 se radi o ćiriličnom rukopisu, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: 4063, 4062 radi se o ćiriličnom rukopisu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I ni jedan više na toj strani nije pod ćiriličnim rukopisom, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nijedan.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Još samo, doktore Vasiljeviću, jedna provera, ovoga 4130. Pogledajte da li isti takav slučaj da se radi o ćiriličnoj upisu imena i prezimena i da jedino još na tome stoji datum.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da i pod brojem 4130 stoji datum i vrijeme prijema i podaci su ispisani ćirilicom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam što se ovoga tiče. Neću od vas tražiti dalje da listate knjigu da se ne bi zadržavali, ali od tog momenta do 20. juna ni jedan rukopis nije na ćirilici, tek 20. juna se tek prvi pojavljuje. Ali o tome mislim da nema potrebe. Hoćete li pogledati broj 4388, molim vas?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Našao sam taj broj.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li pročitati datum, o kome se radi pacijentu i šta je sa njim učinjeno?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Radi se o pacijentu Lepenica Selim, rođen 1947. godine iz Goražda, a svratio je u prolazu, transport iz Goražda za Titovo Užice. Vjerovatno im je nešto trebalo usput, pa su svratili u dom zdravlja Višegrad. Znači da je pacijent iz Goražda transportovan za Titovo Užice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Možete li pogledati, gospodine Vasiljeviću, broj 5460 iz ovog dokaznog predmeta? I 5461.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: 5460.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I 5461. Ne morate sve da pročitate, ali me interesuje, o tome ste se već izjašnjavali, da li su ove osobe upućene u Užice i da li su upućeni posebnim sanitetskim kolima ili jednim istim, ako to možete videti oz ovog broja?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, iz protokola se vidi da su upućene istim vozilom za Titovo Užice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Hoćete malo dalje pogledati broj 5473 i pročitati o kome se radi i da li se može identifikovati intervencija, šta je ustvari bila? I datum.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pod brojem 5473 nalazi se zaveden ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ... iz Višegrada. Došla je, izgleda, bez zdravstvene knjižice obzirom da nema podataka iz zdravstvene knjižice koji su unijeti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Može li se videti datum i da li se može videti šta je u tom slučaju intervenisano?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Datum je 1. jun 1992. godine. 18. jun, pardon 18. jun 1992. godine. A apliciran je injekcijom Novalgetola, Penicilina, Garamicina i Ultrakortena. I urađeno je previjanje pomenute osobe.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Može li ... Malo dalje, dakle, molim vas da pogledate broj 5483?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pod brojem 5483 nalazi se upisan Slavko Trifković.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Molim vas da pročitate datum i da li je on upućen prema protokolu negde?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Datum je 18. jun 1992. godine, a upućen je u Titovo Užice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pet brojeva kasnije, molim vas, 5488. Isto mi to, molim vas, proverite i kažite nam?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: 5488 nalazi se upisan Musić Mitar.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ne, možda sam pogrešio. Pogledajte da li imate Rajak Novo tu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, ima Rajak Novo pod rednim brojem 5484.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: 5484 pogledajte.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Isto upućen u Užice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li taj isti datum 18. jun kao u ovom slučaju 5483?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: 5483, Rajak Novo i Trifković Slavko su 18. juna 1992. godine upućeni u Užice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Molim vas da pogledate 5597.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: 5597.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nalazi se, ime, Lončarević Goran iz Višegrada, upućen na hirurgiju u Užice, isto.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li prepoznajete to ime i prezime, odnosno tu osobu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Zna li možda, tu poverdu koju ima, da li je zadobio negde na frontu ili u samom Višegradu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Obzirom da se radi o kolegi Lončareviću, i da smo zajedno radili, znam da je povredu zadobio u prostorijama doma zdravlja, pri

ustajanju iz kreveta. Da li mu je ispao pištolj, kako se to desilo, ne znam tačno i precizno, ali znam da je pištolj opalio i da se radi o samoranjavanju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Hoćete li još jedan broj pogledati, to je 5170?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pod rednim brojem 5170?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Zaveden je pacijent Lukić Milan. Rođen 1967. godine, TO. Dijagnoza je napisana sa šifrom 491, a primao je glukozu, Pedoksin, Linkocin i Garamicin. I još nešto je tu bilo što ja sada ne mogu da pročitam o čemu se radilo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nije nigde upućen.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se možete setiti šta je označavalo u to vreme ta dijagnoza 491?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da se sjetim.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete nam reći datum pod kojim je ovaj pacijent upisana?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Bio je to datum 7. jun 1992. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Još jedno pitanje, gospodine Vasiljeviću, sećate li se, u to vreme, ko su bili vozači koji su vozili sanitetska kola doma zdravlja, posebno ovi ljudi koji su vozili i išli u Užice?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, bio je tu Živorad Savić jedan od vozača, jedan je bio Vlade ... Pa ne mogu sada da se setim kako se prezivao a znam kako se preziva. Ako uspem da se setim reći ću vam. treći bio je Ljubo Zečević, i četvrti pretpostavljam da je bio Svetin Sikirić, ali nisam siguran da je i u ovom periodu bio, kasnije je bio i dan danas se nalazi u domu zdravlja. Da li je sigurno u ovom periodu bio, to ne mogu da garantujem.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je postojao vozač pod imenom Marijan?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Marijan je postojao. Marijan Marković, vozač koji je kasnije poginuo. A, eto, ja njega se nisam ni sjetio. A Marijan Marković je vozač koga je rat i zatekao u Domu zdravlja. Znači i prije rata je radio u domu zdravlja i na početku rata i nešto u toku rata, dok nije poginuo. Bio je vozač u domu zdravlja. I vjerovatno je pomenuti Sikirić došao u dom zdravlja na mesto Marijana.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad ste rekli da je jedan vozač bio Vlade, a niste mogli trenutno prezimena, da li se radi o Vladimiru Jovičiću možda?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, da, da. Radi se upravo o Vladimiru Jovičiću koji potiče iz sela Vardišta.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I bilo je reči u petak, gospodine Vasiljeviću, o jednom dopisu, o kome ste objašnjavali da ste potpisali, pred vas je iznet engleski prevod, nisam imao, ovaj, na BHS fotokupiju toga. Ja vas molim da je sada pogledate i da vidite da li je to dopis koji ste vi potpisali i o kome ste govorili u petak? I moliću da se, ima ga u dovoljnom broju primeraka, uvede kao dokaz uz D11 koji je na engleskom, kao D11-1 na BHS.

SUDIJA HANT: D11 još uvek nije prihvaćen kao dokazni predmet. Da li vi sada hoćete da ga ponudite?

ADVOKAT DOMAZET: Da, časni Sude.

SUDIJA HANT: Ja sam se malo zabrinuo kada ste rekli da je ovo poslednje pitanje. Da li je to zaista vaše poslednje pitanje?

ADVOKAT DOMAZET: Da, časni Sude.

SUDIJA HANT: Da li ima kakvih prigovora na uvoženje ovog dokumenta?

TUŽILAC GRUM: Mi još uvek nismo čuli da je optuženi rekao da prepoznaje. Prvo moramo da čujemo njegov odgovor.

SUDIJA HANT: Meni se čini da smo čuli odgovor.

SVEDOK VASILJEVIĆ: Da, prepoznao sam, mogu da ponovim još jednom, ovaj dokument.

TUŽILAC GRUM: Na osnovu ovoga mi nemamo više prigovora na uvođenje ovog dokumenta.

SUDIJA HANT: BHS će biti D11 a engleska verzija će biti D11-1. Gospodine Vasiljeviću, hvala vam što ste došli da svedočite. Sada možete da idete.

SVEDOK VASILJEVIĆ: Hvala i vama što ste me pozvali da kažem ono što znam o zbivanjima u Bosni i Hercegovini.

SUDIJA HANT: Hvala vam, doktore. Gospodine Domazet, možda sam ja to dobio pa sam je u međuvremenu izgubio, ali da li smo mi dobili listu svedoka za sledeću nedelju. Da li ste nam je juče dali?

ADVOKAT DOMAZET: Nemate listu? Ja se izvinjavam.

SUDIJA HANT: U redu. Mi smo je dobili ali ja nisam mogao da nađem naš primerak. U svakom slučaju sada se povlačimo na pauzu. Nastavljamo u 11.30.

(pauza)

SUDIJA HANT: Gospođo, molim vas, ustanite i pročitajte svečanu izjavu sa dokumenta koji vam sudski poslužitelj pokazuje.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA HANT: Možete seći, gospođo. Gospodine Domazet.

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospođo Tomašević, dobar dan.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospođo Tomašević, ja ću vas, u ime Odbrane ispitivati i postavljati vam pitanja, pa vas molim da, obzirom da govorimo isti jezik, zbog boljeg prevođenja, da uvek sačekate kraj mog pitanja, nekoliko sekundi pre nego što date odgovor a ja ću se tудiti da to isto učinim, da bi i pitanja i odgovorili mogli da budu adekvatno i na vreme prevođeni. Ja vas molim, gospođo Tomašević, da se predstavite, da kažete svoje ime i prezime, gde ste i kada rođeni.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Milena Tomašević, rođena 12. decembra 1955. godine, okolina Užica.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kažite nam, gospođo Tomašević, koja je vaša profesija?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Trenutno sam glavna sestra psihijatrije, viša medicinska škola.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li mogu da shvatim da je ovo “viša medicinska škola” vaša najviša kvalifikacija koju imate?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, gospodo Tomašević, sada se nalazite na mestu glavne sestre psihijatrijskog odeljenja opšte bolnice u Užicu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koliko godina radite u opštoj bolnici u Užicu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Od 1979. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Od kada radite na odeljenju psihijatrije opšte bolnice u Užicu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Od tada.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro. Pošto iz vašeg odgovora shvatam da ste od 1979. godine do danas na tom odeljenju ja bih vas molio da nam objasnite a naročito kada se radi o 1992. godini na koji način se na vašem odeljenju vodio protokol bolesnika?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Protokol bolesnika je vodio glavni tehničar ili zamenik glavnog tehničara.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada, gospodo, kažete glavni tehničar, ili zamenik, govorite o muškom licu. Da li je to isto ako i glavna sestra?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Isto, isto.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Molim vas da sačekate uvek kraj mog pitanja. Kad kažete glavni tehničar to je kad je u pitanju muškarac koji obavlja posao, a glavna sestra je kada to žena čini. Jesam li u pravu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, na vašem odeljenju se i tada a verovatno i pre i posle vodio protokol bolesnika?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li nam objasniti na koji način se protokol vodio i koje podatke je on imao?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Podaci za protokol se uzimaju sa istorije bolesti. Na istoriji bolesti piše kada je pacijent primljen, osnovne generalije, odakle dolazi, šta je po zanimanju. Pri prijemu pacijenta to se piše. Matični broj bolesnika.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospođu Tomašević, kada pacijent bude primljen u opštu bolnicu i prvi prijem je na vašem odeljenju, je li upisujete taj datum kao datum ulaska u bolnicu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A kada, gospođu Tomašević, takav bolesnik dođe sa nekog drugog odeljenja, da li i u tom slučaju upisujete u vaš protokol i onaj datum kada je ušao u opštu bolnicu? dakle, ne na vaše odeljenje nego na odeljenje na koje je pre vašeg stupio.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da, upisujemo. Sa naznakom kada je prešao na naše odeljenje. Sa napomenom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada, gospođu Tomašević, se desi obrnuto, da sa vašeg odeljenja pacijent ide na drugo odeljenje iste bolnice, da li se i to evidentira u vašim knjigama?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Evidentira se u izveštaju i pri razvođenju istorije bi trebalo da se evidentira.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospođu Tomašević, da li posedujete protokol bolesnika koji se odnosi na ovu godinu, 1992. godinu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Posedujem.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste, dolazeći ovde u Hag (The Hague) da svedošite, originalnu knjigu poneli sa sobom?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da, ponela sam je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to ova knjiga, koja se nalazi sada kod mene i koju ću vam dati da je pogledate i da nam pročitate da li se radi o toj knjizi o od kada do kada su bolesnici sa vašeg odeljenja upisani u tu knjigu. Ja molim sudskog poslužitelja da preuzme ovu knjigu.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da, ovo je protokol bolesnika koji sam ja donela kada sam pošla na svedočenje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li pogledati prvu i poslednju stranu i reći nam za koji period, na koji period se ova knjiga odnosi?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Evo. 4. novembar 1991. godine. 16. jun 1994. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da. Dakle, ova knjiga obuhvata sve bolesnike psihijatrijskog odeljenja opšte bolnice u Užicu između ova dva datuma u 1991. godini i 1994. godini. Jesam li u pravu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da. Jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste, gospođo, pošli u Hag da biste svedočili, vi znate da se radi o predmetu Mitra Vasiljevića, je li tako?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se ime Mitra Vasiljevića nalazi u vašoj knjizi bolesnika u 1992. godini? Možete li, ukoliko jeste, da nađete gde je evidentirano?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Nalazi se. Pod brojem 386, gde su upisani podaci "Vasiljević Mitar, 1954. godište. Sandžačka 140, Višegrad. Rezervista. U napomeni: premešten sa ortopedije 7. jula 1992. godine". Ispod toga, jel treba sve da

...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas molim da sve pročitate, ali bih vas molio da krenete redom, od prve na dalje rubrike u kojima nešto stoji, u kojima ne stoji. Molim vas da čitate gore oznake i da pročitate gde je šta popunjeno u odnosu na

...

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Evo vam: redni broj je 386. Datum prijema, datum piše ovde, znači, datum prijema 14. jun 1992. godine. Prezime i ime: Vasiljević Mitar. Godina rođenja: 1954. godina. Ulica i broj prebivališta: Sandžačke 140, Višegrad. Ovo gde piše "vid zdravstvenog osiguranja" to je: rezervista, Višegrad. Dalje piše dijagnoza 298.9, 823.2. Ovde gde piše "terapija" tu se upisuje matični broj istorije bolesti, gde piše 10014. U ovoj napomeni kome je kuda i kad je upućen znači, piše "premešten sa ortopedije 7. jula 1992. godine."

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Odmah iza toga 7. jul 1992. godine, da li postoji u toj rubrici još jedan datum?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Postoji datum. Ovo je datum otpusta - 28. jul 1992. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospođo Tomašević, na početku, kada ste pročitali broj pod kojim se on vodio u vašoj knjizi protokola, to je 386, sledeću stvar koju ste pročitali kao datum prijema je 14. jun 1992. godine.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to prijem na vaše odelenje ili Opštu bolnicu u Užicu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Prijem u Opštu bolnicu u Užicu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li možete, gledajući tu knjigu, da prepoznate po rukopisu ko je ove kompletne podatke na ovoj stranici, uključujući i ovo ime i prezime, upisivao?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Upisivala sam ja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, je li to vaš rukopis, rukopis i u ovoj rubrici 386 koju ste pročitali, i u ovim prethodnim i kasnijim rubrikama na ovoj stranici?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Moj rukopis je sve do ... Znači, “dijagnoza” to nije moj rukopis i “datum otpusta” nije moj jer to je rađeno pri otpustu pacijenta kući a to je radio glavni tehničar. A ovo sam ja unela zbog toga što sam ja tad bila njegov zamenik. Ja sam upisala istoriju kao njegov zamenik.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gledajući tu stranu i datume drugih upisa da li možete utvrditi kada ste vi upisali u ovu knjigu ove podatke o kojima govorite? Dakle, koga datuma?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: To je upisano 8. jula s obzirom da je 7. državni praznik. Znači, ja tada nisam radila.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pod sledećim brojem, 387, koji datum stoji na kao datum prijema?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: 8. jul.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li bi to značilo da je taj pacijent primljen tog dana?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A u slučaju koji prethodi broju Mitra Vasiljevića pod kojim je naveden, dakle, 385, koji datum stoji kao datum prijema?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: 7. jul.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, između ova dva prijema je upisan prijem Vasiljević Mitra, s tim što kod njega stoji 14. jun 1992. godine kao datum prijema u opštu bolnicu u Užicu? Je li tako, gospođo Tomašević?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, da li bismo mogli da dobjemo fotokopiju ovog dokumenta jer nam je vrlo teško da pratimo ovo ispitivanje? Takođe, čuo sam da je gospođa Tomašević ovde od prošlog četvrtka, a ja tek sada po prvi put čujem za postojanje ovog protokola. Zaista bih bio zahvalan ako bih imao priliku da vidim nešto od tih dokumenata pre nego što svedok počne da svedoči.

SUDIJA HANT: Takve su se situacije i ranije događale, gospodine Domazet. Gde su fotokopije?

ADVOKAT DOMAZET: Vaša Visosti, ja ću dati fotokopije te stranice ove knjige o kojoj govori. Na žalost, ja nisam siguran koliko ćete moći ove kopije da koristite, jer su pisane ćirilicom, što će svedok verovatno potvrditi, pisanom ćirilicom, svi ovi podaci osim brojeva. Evo, ja sam spreman da ih predam, to je ova stranica. Ja molim sudskog poslužitelja da preuzme. Možda će ipak biti lakše da se prati, ali nisam siguran da ćete moći bez prevoda tih stranica da ... S tim što molim da prvo date gospođi svedoku ...

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, možda to jeste tako, ali svedok je prošle nedelje došao ovde sa ovim protokolom. Da ste to tada dostavili Tužilaštvu oni bi bili u poziciji da ga fotokopiraju i nešto da učine. Ispitivanje ne može da se vodi na temelju dokumenata ako obe strane nemaju dokumenta o kojima se radi. Ako imate još toga molim vas dajte odmah Tužilaštvu. Čak i da je na ćirilici oni će moći da se potrude da to bude prevedeno. Ima tu i latinskih reči ali morate da date mogućnost Tužilaštvu da se upozna sa dokumentom.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala, vaša Visosti. Ja sam u petak tek, u onoj pauzi prvoj, bio u mogućnosti da vidim svedoka. Čak sam i to čekao, svedok je bio kod lekara, tako da sam imao vrlo malo vremena da sa njim razgovaram jer je postojala mogućnost da u petak svedoči. Svedok je bio spreman da svedoči u petak, pa je onda došlo do ovog odlaganja za danas.

SUDIJA HANT: Ponovo ću reći, možda to jeste tako, ali da li vi imate još protokola koje želite da ispitujete?

ADVOKAT DOMAZET: Što se tiče psihijatrije ne. Ali ...

SUDIJA HANT: Bilo koje odeljenje. Bilo koje.

ADVOKAT DOMAZET: Ali postoji jedna knjiga koju je donela sestra sa ortopedije, u kojoj postoje neki podaci o operaciji, i njihovim beleškama koja je vođena isto pisano. Ja ću te kopije u toku pauze za ručak da spremim i da dam Tužilaštvu, iako će taj svedok doći tek za nekoliko dana, da pokušaju da, ukoliko mogu, da identifikuju i prevedu. Jer će se u unakrsnom ... U glavnom ispitivanju bavićemo se i tom sveskom. I to je jedini još dokaz koji postoji koliko ja znam.

SUDIJA HANT: Hvala. Bićemo vam zahvalni ako to budete učinili.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospođo Tomašević, pogledajte knjigu tog istog dana pod brojem 383.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kako se zove taj pacijent? I da li je i on primljen najpre na neko drugo odeljenje pre nego što je došao na vaše odeljenje, prema ovom što vidite podatke iz knjige?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Prema ovom podatku on je primljen 27. juna 1992. godine. Pavić Sreten, 1924. godište, Gorjani, Užice. Poljoprivredni proizvođač. Matični broj 10800. 3. jula 1992. godine premešten sa urologije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je, gledajući tu stranu, dakle, ove vaše knjige, to jedini pacijent uz gospodina Vasiljevića koji, prema ovim podacima, je došao sa drugog odeljenja i primljen, a ne neposredno? Molim vas, pogledajte sve ove koji se nalaze na toj stranici.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Njih dvojica su, znači, primljeni sa drugog odeljenja. Ovaj je pregledan sa drugog odeljenja, i Mitar je preveden na ovo sa drugog odeljenja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, prema ovom protokolu bolesnika, čiji ste ovaj deo, sem dijagnoze i otpusta, ako sam dobro razumeo, vi lično popunili, Mitar Vasiljević je premešten na vaše odeljenje 7. jula 1992. godine sa ortopedije. I ostao je do 28. avgusta 1992. godine, je li tako vaše objašnjenje?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Jeste. Jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste u to vreme bili zamenik, kako ste rekli, glavnog tehničara?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To vaše odeljenje, možete li opisati kakvog je tipa bilo? Zatvoreno, otvoreno? I mogućnosti pristupa bolesnicima.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Odeljenje zatvorenog tipa. Posete bolesnicima su bile dozvoljene u predviđeno vreme, znači, četvrtkom od 14.00 do 16.00 i nedeljom od 14.00 do 16.00. S tim što su se posete pacijentima obavljale u bolesničkim sobama, znači, naši pacijenti nisu mogli da izađu van odeljenja. Posete su kontrolisane, to znači da su sestre dužne da običu posetu, da vide šta je donela poseta, ne smeju, nisu dozvoljena unošenja staklenih predmeta, oštrih predmeta, tableta i svega drugoga što bi moglo da dovede do povređivanja pacijenta ili pak do povređivanja osoblja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete kontrolisana i objašnjavate na ovaj način, da li je sem, znači, kontrole onog što se unosilo unutra, od strane posetioca, da li je i fizička kontrola bila? Dakle, da li je neko bio u blizini ili prisustvovao razgovoru ili bar sa nekog odstojanja pratio razgovor pacijenata i onih koji su dolazili u posetu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, posete se, znači, obilaze. Celo vreme mi smo dužni da obilazimo bolesnike i posete. Sad, nije se moglo svakog trenutka biti kod pacijenta, sigurno, jer imamo 50 bolesnika, a dve sestre rade u smeni. Znači, ali ipak su kontrolisane. Znači, obilazili su se. A ne mogu da kažem da je neko, da je sestra mogla biti stalno pored pacijenta.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to bila, gospođo Tomašević, specifična na tom odeljenju, zato što je to bila psihijatrija, ili je primenjivana na svim odeljenjima opšte bolnice u Užicu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Poseban je tretman i mera na psihijatrijskom odeljenju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li su, gospođo Tomašević, vaši pacijenti, dakle, pacijenti vašeg odeljenja, mogli, naravno, ako im je fizički bilo moguće slobodno kretanje, da napuštaju to odeljenje bez znanja vas ili lekara?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li su mogli da napuštaju sa vašim odobrenjem ili odobrenjem lekara?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: To izuzetno retko, sa posetom. Ali to je već pre, kad je pacijent se sprema za odlazak kući, znači, kad je već bolje, kad ga pripremaju za odlazak kući. A ovako ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ovo znači da govorite o posetama, da u slučaju poseta ste u tim situacijama bili u mogućnosti da pustite da eventualno izađe ispred odelenaj sa svojom posetom? Da li tako mogu da razumem ovaj vaš odgovor?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ja vam kažem pojedini pacijenti. Znači, ne mogu da se setim, ali desi se da doktor odobri. Znači da doktor može da odobri kada smatra da pacijent može da ide kući. A to znači da on mora pre toga imati par vikenda, znači, pacijent se pusti, pre toga se pusti kući da izađe sa odeljenja petkom, subotom, nedeljom, vraća se u ponedeljak . E tek ti pacijenti u toku posete drugih dana mogu izaći sa rodbinom. Ali, znači, treba saglasnost lekara. To im je kao neka vrsta terapije, ili šta ja znam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Znači li to da je to zavisilo od dijagnoze, znači, stanja bolesti svakog pojedinačnog pacijenta?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kažite mi ovo: u slučaju kada ste imali pacijente koji ne bi mogli da se kreću osim uz pomoć štaka, da li su ti pacijenti imali štake sa sobom?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li objasniti zašto i kako?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, zbog toga što mogu da ih uzmu drugi bolesnici, da povrede pacijente, da povrede osoblje, i zbog toga se štake oduzimaju. Pacijent može imati štake ako dođe fizioterapeut da ga vežba, dok je fizioterapeut sa njim. Ili ako se kaže da mora sestra popodne, eventualno, da prošetala pacijenta, znači sestra mu donosi štake, on hoda sa sestrom, uz kontrolu sestre. Posle završetka hodanja štake se vraćaju u prostoriju gde pacijenti nemaju pristupa.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U slučaju, gospođo Tomašević, da pacijent traži takve štake da bi sam šetao ili pokušao da izađe, kako u takvim slučajevima ste postupali?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Nismo dozvoljavali pacijentu da uzima štake.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je, gospođo Tomašević, postojao unutar vašeg odeljenja, neki prostor dvorišni koji bi bio izolovan i zatvoren, dakle, u koji bi se moglo odlaziti a da se nikako ne izađe iz samog odeljenja?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Postojalo je dvorište koje je ograđeno. Ograda je bila jedno 5 metara visoka, i tu se nije moglo izaći. Ali i pri izlasku u dvorište pacijenti su pod kontrolom. Ne mogu biti sami.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, da li su pacijenti puštani da se u određeno vreme, ili je to bilo kada žele, šetaju tim dvorištem?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da, puštani su u određeno vreme da se šetaju dvorištem.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li tada su imali kontrolu vašu ili vaših kolega?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da. Uvek su oni pod kontrolom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospođo Tomašević, kada se radi konkretno o Mitru Vasiljeviću čiji predmet se danas sudi ovde, čije ime ste pročitali i rekli da ste ga lično uneli u ovaj protokol 1992. godine, da li se vi njega lično sećate kao pacijenta vašeg odeljenja?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ja ga se sećam, jer je ... Ostalo mi je u sećanju to da je pao sa konja. To se retko dešava. Obično vam dođu pacijenti drugačiji. I naravno noga mu je bila u gipsu, mislim leva noga je bila u gipsu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se, gospođo Tomašević, sećate još nekih detalja, sem ovog da je, po vašem sećanju, imao levu nogu u gipsu kada je

prebačen na vaše odelenj? Da li se sećate koliki je taj gips bio? Da li se sećate nečeg još drugog?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Mislim, da vam kažem, mislim, ne mogu tačno da se setim ali mislim da je gips bio iznad kolena. Dobro, Mitar je bio uznemiren. Jedno vreme je bio fiksiran, a koje je to vreme tačno ne mogu da vam kažem jer nemamo izveštaja smena, znači, već su zastareli izveštaji smena. Po tome ga se sećam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete, gospođo Tomašević, da se sećate da je bio vezivan, da li se to odnosi na vaše odelenje ili možda na odelenje na kome je prethodno bio?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ja govorim za psihijatrijsko odelenje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi kažete, gospođo, da se sećate da je jedno vreme bio vezivan, ja sam vas tako razumeo.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li objasniti kada se i na koji način ta mera primenjuje prema pacijentima?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, kada je pacijent uznemiren, kad može da povredi sebe ili da povredi drugog i pak i osoblje. Znači, tad se primenjuje ta mera.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ako sam vas dobro razumeo, vi se ne sećate koliko je dugo ta mera bila primenjivana prema njemu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pomenuli ste neko vođenje evidencije kojeg više nema. O čemu se tu radi? Kakvo je to vođenje evidencije? Neke sveske.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: To su izveštaji smena, ali po našem zakonu one se čuvaju dve godine a posle toga se vraćaju u arhivu gde se uništava ta dokumentacija.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li objasniti kakav je to izveštaj? ko ga vodi i na koji način se vodi taj izveštaj?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: To je sveska u kojoj piše prva druga treća, znači, 24 sata se vodi ta knjiga. Znači, u toj knjizi se pišu sva zapažanja sestara. Vode ih sestre kroz smenu, smenski rad. Pišu se prijemi, normalno, pacijenata, otpusti pacijenata, prevodi sa drugog odeljenja, sve se to piše.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li u tu svesku upisuju i neke karakteristične događaje koji bi se desili u smeni dok su te sestre?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, nije se upisivao prijem, eventualno, pacijenata, već i ono što bi se desilo što bi sestre smatrale da je važno za sledeću smenu sestara. Jel sam dobro razumeo?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da, jeste. Jeste. Sve što je primetno i što bi bilo važno za narednu smenu, a naravno i za lekara koji vodi pacijenta.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koliko je takvih smena bilo u toku 24 sata?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Tri. Tri smene.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Znači li to da su to tri smene po osam sati rada?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Prva smena je od 6.00 do 13.00. Druga smena je od 13.00 do 20.00, a treća smena je od 20.00 do 6.00.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li se na taj način radilo i u to vreme o kome smo malo pre razgovarali, dakle, 1992. godine?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se i sada takva evidencija vodi?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Vodi se i sada takva evidencija. Sad imamo još i dodatno svesku pojačanog nadzora, gde pišemo pacijente na koje posebno treba da se obrati pažnja. U to vreme to nismo imali. Imali smo svesku intenzivne nege, a sad je to nešto novo. Lakše nam je raditi. I lakše je lekarima sa tim raditi. Da vam pojasnim- u tom pojačanom nadzoru se pišu pacijenti koji su najkritičniji, znači, najkritičniji za taj period. Pri prijemu, ili može da se desi u toku hospitalizacije, da može da dođe do pogoršanja stanja pacijenta i lekar odredi pojačan nadzor, i onda se vodi u svesci, posebnoj svesci, stanje tih pacijenata, i spavanje i ishrana i ponašanje. Znači, sve što primetimo mora se upisati.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospođo Tomašević, kada ste malo pre govorili o tome na koji način se i lično sećate ovog pacijenta pomenuli ste da je karakteristično bilo da ste zapamtili da je do osnovne povrede došlo padom sa konja. Možete li se setiti na koji način, odnosno, od koga ste to saznali?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: To sam saznala prvo od koleginica sa ortopedskog odeljenja, jer mi obično pitamo zbog čega je bolesnik, pacijent kod nas u gipsu, i zbog čega je preveden. Međutim, kasnije, u razgovoru sa pacijentom, znači, negde pred njegov otpust, sam isto to saznala. Mada izjave pacijenata, o izjavama pacijenata uglavnom lekari vode računa. Mi ne možemo tako prihvatiti sve što oni kažu da je to tako. Ali s obzirom da je pacijent po meni, ali to ne mora da je tačno, jer ja sam samo medicinska sestra, bio u poboljšanju bolesti, nije oporavljen, znači ne znači da je bio izlečen nego u oporavku i on je to sam rekao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Ali, po vašem sećanju to je bilo negde pred kraj njegovog lečenja?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Pred kraj njegovog lečenja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se možda sećate još nečeg što bi bilo karakteristično za njega, po čemu bi se setili bilo kog detalja, ukoliko bi mogli da se setite, možda bi nam bilo to značajno?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, znate šta, dug je to period. Mnogi pacijenti su prošli. Ne bi mogla baš nečeg da se setim sad.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam. Razumem to potpuno. Da li možete objasniti, u to vreme pogotovo, da li vam je poznato kakav je bio način prijema uopšte u bolnicu? Dakle, kada je pacijent doveden kolima hitne pomoći ili na drugi način kao hitan slučaj da li vam je poznato gde je bio priman i gde se evidentirao?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Svi prijemi u bolnicu se evidentiraju u knjigu prijema. Prijemna služba ima protokol bolesnika za celu bolnicu, gde se može videti gde koji pacijent leži. Ja sam bila u situaciji da dolaze ljudi da pitaju, primljen mu je neko i onda ne znaju gde je, na kom odeljenju . Ovaj, po azbučnom redu ima protokol, ova kolegunica okrene i po tom redu ona nađe. Po rasporedu, po protokolu ona nađe gde je pacijent smešten, na koje odeljenje. A što se tiče ... Mislim da je tada u po podnevnim satima, znači, po popdnevnim satima, noću, istorija bolesti i upis pacijenata vršen na prijemnom odeljenju u prijemnoj službi, i upisavan je pacijent u protokol te službe.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste, gospođo Tomašević, čitajući ove podatke, pogledajte ponovo pod 386 u pretposlednjoj koloni, da je 10014 broj istorije bolesti pacijenta Mitra Vasiljevića, je li tako?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li taj broj je broj koji se odnosi na, dakle, celu opštu bolnicu, bez obzira o kom se odeljenju radi? Jedini broj koji može da ima taj pacijent.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da. Ovo je jedini broj koji može da ima pacijent. Svaki pacijent pri prijemu u bolnicu ima svoj matični broj. Vidite iz ovih kasnijih rubrika da se ti brojevi razlikuju. I dok on ne pođe kući, dok se ne napiše otpusna lista, on celo vreme nosi svoj broj, broj istorije bolesti. Celo vreme je sa njim.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li taj broj on dobija momentom ulaska u vašu bolnicu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da. Dobija kad bude primljen u bolnicu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to znači da u konkretnom slučaju Mitra Vasiljevića prvi sledeći koji bi bio primljen posle njega bi bio primljen i zabeležen pod brojem 10015?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da. Sledeći pacijent koji se prima posle njega dobija sledeći broj 10015, pa sledeći 10016, pa sve tako ide.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I to, ako sam dobro razumeo, bez obzira na koje odeljenje bude primljen. U konkretnom slučaju Mitar Vasiljević je primljen na ortopedsko odeljenje, je li tako?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa bez obzira na koje odeljenje je primljen. Bez obzira. Jedan pacijent ne može biti primljen na dva odeljenja! Ne može imat dve istorije bolesti. On može biti primljen na jedno odeljenje, imati jednu istoriju bolesti, premeštati se sa odeljenja na odeljenje ili iz psihijatrije na drugo odeljenje, ali ide sa dokumentacijom. Znači, sa tom jednom istorijom bolesti koju je dobio prilikom ulaska u bolnicu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da. Ali da budemo sigurni u vaš odgovor- on je primljen na ortopedsko odeljenje i dobio je broj koji je bio tada prvi slobodan, 10014. Sledeći pacijent, iza njega, bude primljen recimo na urološko odeljenje, je li on prima broj 10015, dakle, odmah broj koji ide iza ovog broja, ja sam vas tako razumeo?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Odmah.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete, gospođo Tomašević, da istorija bolesti prati bolesnika i pod ovim brojem dalje kako bude prebacivan sa odeljenja na odeljenje, da li to znači da i sva dokumentacija koja je se nalazila na prethodnom odeljenju ide sa dosijeom pacijenta i njegovom istorijom bolesti?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da. Komplet dokumentacija ide sa pacijentom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li bi to značilo, u konkretnom slučaju, da kada je Mitar Vasiljević prebačen na vaše odeljenje, da je kompletan njegov dosije sa istorijom bolesti 10014 prebačen tada na vaše odeljenje?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ukoliko bi u takvom dosijeju postojali i rendgenski snimci sa prethodnog odeljenja, da li se i oni, po pravilu, nalaze u takvom dosijeju?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Po pravilu se nalaze.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada pacijent napusti vaše odeljenje i zaključi se istorija bolesti, gde ostaje ta dokumentacija, dakle, istorija bolesti sa svim onim dokumentima koji se u tom trenutku nalaze?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Istorija bolesti se vraća u arhivu gde ostaje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada govorite, gospođo Tomašević, o arhivi jel postoji arhiva opšta za celu bolnicu, ili arhiva posebna za svako odeljenje?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Arhiva za sva odeljenja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas nisam najbolje shvatio. Da li to znači da je arhiva za sva odeljenja na jednom mestu, da postoji jedna arhiva u vašoj bolnici, ili postoji više?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, znate šta, arhive kakve su kod nas ima ih na više mesta, znate, ali to su ...Arhiva je bolnička arhiva s tim što, ja ne znam, ima ih na više mesta, znate. Nema ih podeljeno po odelenjima, nego je to za sve službe, a sad, ne može u jednom, ne mogu da stanu sve istorije, ili šta ja znam. To je brdo istorija. U koliko prostorija se drže istorije, to ja već ne znam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da. Vi ne znate u koliko prostorija se drže predmeti ali je u, ako sam vas dobro razumeo, kao organizaciona jedinica je jedna postoji arhiva u opštoj bolnici u Užicu, jesam dobro razumeo?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da. Dobro ste me razumeli.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li mi reći, kada ste govorili o vašem odeljenju, koje je odeljenje bolesničko, dakle, sa krevetima, mislim da ste pomenuli ali bi dobro bilo da znamo kolika je ta veličina, koliko ste vi imali prostorija i koliko kreveta u to vreme?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: 50 postelja. Znači, površine, pa ne znam da vam kažem, nije to neka velika ... Ne mogu površinu da vam kažem tačno, ne mogu, a ovaj, znam da je imala 50 postelja, vrlo mali broj radnika, znači 2 tehničara u smeni

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Nisam mislio na površinu već eventualno na broj soba koje ste imali, koje veličine, sa koliko kreveta?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: A, na broj soba. Sedam soba. Sedam soba i jedna je soba bila sa 16 kreveta, jedna sa 14, ostale ne znam, imale su ... Neke sa četiri, dve sa četiri, ona je sa šest ili sedam, već ne mogu da se setim, znate, to je bilo staro odeljenje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se, gospođo Tomašević, iz ove evidencije ili iz neke druge može videti ko je, eventualno ako je tako rađeno, koji je lekar bio zadužen za konkretno pacijenta kao što je ovde bio Mitar Vasiljević?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Zna se, iz ovoga se ne može videti tad kako je vođeno. Međutim, kasnije kad smo ... kasnije je pored pisato ime doktora tako da se u kasnijim izveštajima može tačno videti koji je pacijent, koji je doktor lečio kog pacijenta. Zna se, iz ovog protokola kasnije možete da vidite i doktora koji je lečio, ime doktora koji je lečio tog pacijenta.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete “kasnije” nisam vas najbolje razumeo, da li se u kasnijim periodima to evidentiralo a da u ovom nije, ili da je kasnije evidentiran onaj ko je vodio osnovnu brigu o pacijentu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: To je bilo promenom načelnika i glavne sestre službe, ustvari tad je bio glavni tehničar, dogovor načelnika, načelnice i mene, kao glavne sestre tada, dogovor je bio da se pored, u ovim rubrikama, upiše i ime doktora koji vodi pacijenta iz mnogih razloga. Prvo, da znamo kad neko dođe kod koga će da se obrati, od porodice; drugo, kad dođe doktor u konsultaciju da znamo gde ćemo, kod koga ćemo tražiti istoriju bolesti i iz mnogih drugih razloga.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali ako sam vas dobro razumeo, dakle, u ovo vreme, govorimo o julu 1992. godine, takva evidencija nije vođena u ovom protokolu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Nije, nije. Nije vođena.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, na ovo pitanje mi ne možete odgovoriti koji je lekar po ovoj evidenciji vodio o njemu računa?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne. Iz ove knjige ja vam ne mogu reći ko je vodio pacijenta.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li mi reći, da li je pored tog bolničkog lečenja koje ste imali, da li ste imali i ambulantno lečenje, odnosno ambulantne preglede bolesnika?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da. Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li emsto te ambulante bilo odvojeno od ovog odeljenja o kome govorite, na kome su ležali pacijenti? Mislim na mesto gde se nalazila ta ambulanta.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Razumem, razumem. Odvojeno je, mesto ambulante je odvojeno. To se vodi poseban protokol, imamo isto ovako piše protokol bolesnika s' tim što se upisuju drugi podaci. Ona je odvojena, nije u istoj zgradi, nema veze sa odeljenjem. U njoj rade druge sestre, sestra ustvari jedna radi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada bivši pacijenti vašeg odeljenja, koji su ležali na vašem odeljenju, dolaze na kontrole, da li se te kontrole obavljaju na ovom odeljenju na kome ste vi ili u ambulanti koju ste maločas opisali?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Kontrole se obavljaju u ambulanti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li u ambulanti rade lekari koji rade i na odeljenju ili su to potpuno drugi lekari koji rade u ambulanti ili na odeljenju?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne. U ambulanti rade lekari sa odeljenja, znači, lekari koji rade na odeljenju, s tim što oni imaju dan kada rade u ambulanti. Znači, svaki dan se zna koji će doktor raditi u ambulanti i tim danom doktor dođe na odeljenje, obavi vizitu i ide da radi u ambulanti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je vama lično poznato da li je Mitar Vasiljević posle izlaska iz bolnice dolazio na kontrolne preglede u ambulantu vaše bolnice?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Meni to nije lično poznato.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Zbog čega, ili zbog ovog razloga koji ste malo pre opisali?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ja nemam ... Ne da nemam uvid, nego nisam tamo i ne znam ko je dolazio. A drugo, znate šta, 5.000 do 6.000 godišnje prođe pacijenata kroz ambulantu tako da i da radim tamo da se ne bih mogla toga setiti, znate. Ovo nije mali broj pacijenata, ja mislim 6.000 minimum je da prođe kroz ambulantu godišnje. To je vrlo teško iz onog, jedino se može videti iz ovakve, ne ovakve nego identične knjige, u koju, normalno, upisuju se drugi podaci kad je u pitanju ambulanta. Znači, isto se upisuju ime i prezime i ovo drugo ali se pišu, drugi podaci se pišu tu. Pišu se bolovanja, dijagnoze, broj knjižice, osiguranje, vidovi obavezni, neobavezni znate, To se tamo malo drugačije vodi nego ovaj protokol.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, ambulanta vašeg odeljenja, psihijatrijskog odeljenja, ima potpuno poseban protokol tih prolaznih pacijenata, je li tako?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li mi reći da li se sećate da je u to vreme, ako je vaše odeljenje primalo takve pacijente, neposredno označavano za pacijente kao mesto odakle dolaze termin "ratište"?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da, označavano je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Šta je taj termin, po onome šta vi znate, označavao, termin "ratište" kada je bio upisivan?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, označavao je područje ratnih dejstava, znači, područje koje je obuhvaćeno ratom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. A samo nešto da se vratim na ovaj način rada koji ste opisali. Kada ste rekli da lekari koji rade na odeljenju u praksi imaju određeni dana kada rade i u ambulanti da li se to odnosilo i na sestre ili su sestre bile ili na radu u ambulanti ili na radu u ovom bolničkom odeljenju.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne, uvek jedna sestra radi u ambulanti. Menja je neko, znači, eventualno još jedna, kada je ona na godišnjem odmoru. Ali sestra se u ambulanti ne menja, izuzev kada ide na korišćenje godišnjeg odmora ili je na bolovanju, tad radi druga sestra. Lekari se menjaju u ambulanti a sestra je jedna. Znači, eventualno dve kad je ova na odmoru.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da. Razumeo sam vas. Ali, znači da u principu postoji jedna grupa sestara koja radi na odeljenju, jedna grupa koja radi u ambulanti, ako sam vas dobro razumeo?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da. Da, da. Razumeli ste. Jedna grupa radi na odeljenju druga je u ambulanti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I još jednom da se, dakle, vratimo na kraju na ovu knjigu koju držite pred sobom. To je knjiga samo onih koji su ležali na odeljenju, dakle, ne ljudi koji su prošli samo kroz ambulantu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne. Ovo je knjiga samo pacijenata psihijatrijskog odeljenja. Jer jedino ovde imate matični broj i ove druge podatke, a druga je knjiga za ambulantu, koja nema nikakve veze sa ovom. Znači, ambulanta i odeljenje i protokol bolesnika na odeljenju i protokol u ambulanti nemaju ništa slično izuzev što imaju sličnost u ovome, ovako. Inače, u upisivanju nemaju sličnosti u vođenju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. I na kraju da vas pitam, gospođo Tomašević, vama je poznato da ste danas ovde svedok i svedok pod zakletvom, je li opstajete pri tvrdnji da ove podatke, koji se nalaze u ovoj originalnoj knjizi, koji se odnose na Mitra Vasiljevića i ostale osobe na ovoj strani, da ste vi lično popunili ove podatke koje ste danas objasnili i da je to učinjeno kako ste rekli 1992. godine?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da. Ja sam pod zakletvom, znači, i pred bogom i pred Sudom, prema tome ovo je ovako kako sam danas izjavila.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam. I još samo jedno u pogledu izvođenja iz bolnice. Da li se dešava da bračni drug pacijenta zahteva puštanje iz bolnice pre nego što to sami lekari nađu za potrebno i kako se u tim situacijama postupa?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Znači šta, dešava se. Mi nemamo pravo da nekog na silu držimo na odelenju, izuzev ako nema nalog suda. A u svim drugim slučajevima znači može doći bliža familija, rodbina, ti sa kojima on živi, i tražiti da izvedu, ne daj bože, dete, muža, suprugu. Bilo bi protivzakonito da se to ne uradi. Znači, ako nije neko sudski, nije mu izrečena mera sudskog lečenja, onda imaju pravo da ga izvedu, njegova rodbina. Normalno, mora se potpisati jer čim ga izvodi na svoj zahtev lekar smatra da nije on izlečen. Onda rodbina peruzima odgovornost na sebe, a ima pravod a ga izvede.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja sam vas razumeo da u tom slučaju taj iz uže porodice, vi zahtevate da on to i lično potpiše da na njegov zahtev pruzima pacijenta?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: To radi doktor, ordinirajući doktor koji, mislim, vodi tog pacijenta.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam, gospođo Tomašević.

ADVOKAT DOMAZET: Ja nemam drugih pitanja, časni Sude.

SUDIJA HANT: Šta želite da bude učinjeno sa ovom sveskom?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospođo Tomašević, ja znam da je ovo original knjiga koju ste doneli. Mislim da bi bilo od značaja da taj original neko vreme ostane ovde dok se ovaj postupak vodi. Da li je to moguće da nam ostavite tu knjigu?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Moguće je. A ko je garant da ću ja tu knjigu dobiti jer ovo je ...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Razumem. Morala bi neko vreme da bude, ja vas molim, da to objasnite. Vi možete dobiti ako treba, i vaša bolnica, potvrdu da je knjiga ostala jer ja bih voleo da ta knjiga ostane za sada kao dokaz u ovom predmetu.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: U redu. Ja se nadam da ću je dobiti za izvesno vreme natrag

ADVOKAT DOMAZET:Hvala. Da, vaša Visosti, ja bih predložio da ta knjiga ostane.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, s' obzirom i na druge knjige, vi ste bili u mogućnosti da napravite kopije za slučaj da knjiga u međuvremenu zatreba bolnici. Ne znam šta ste učinili sa sve tri knjige koje su uvedene ovde kao dokazni predmet?

ADVOKAT DOMAZET: Vaša Visosti, vi znate da jednu knjigu, odnosno onaj protokol iz Višegrada, smo uspeli da fotokopiramo. Verujte dva dana, dve večeri je bilo potrebno za to. Ovu knjigu sam u subotu pokušao da kopiram. Vrlo je teško jer je format i malo veći od onog uobičajenog A3. Ako bi im bilo potrebno, možda bi i mogla da se učini fotokopija i naknadno za njihove potrebe, ali mislim da bi original trebalo da ostane i da neće to biti od većih problema za samu bolnicu.

SUDIJA HANT: Vaša je odluka, gospodine Domazet. Čak i da potraje nedelju dana mogli bismo da zadužimo nekoga iz sekretarijata da nam to uradi. Ali slažem se sa vama da, ako ćemo već zadržati knjigu, treba da zadržimo original. Gospodine Grum, šta vi mislite?

TUŽILAC GRUM: Kao što sam već rekao, ja nisam imao prilike da pregledam tu knjigu.

SUDIJA HANT: Pitam vas da li imate prigovor na usvajanje ove knjige?

TUŽILAC GRUM: Nisam video knjigu, dakle, nemam prigovor.

SUDIJA HANT: Koji je sledeći broj? 29, je li tako, gospodine Domazet? Možda ste ga vi već dodelili nekom drugom dokumentu?

ADVOKAT DOMAZET: Ne, nisam. Može biti 29.

SUDIJA HANT: U redu. Dokazni predmet 29. 26 je onaj čiju kopiju imamo, 27 imamo deo kopije i za 28 uopšte nemamo kopije. Tražiću da nam se urade fotokopije tih knjiga, da bi se kopije dostavile lekarskim centrima i bolnicama, a da bi original iostao ovde. Gospodine Grum, da li ćete vršiti unakrsno ispitivanje?

TUŽILAC GRUM: Da, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dobar dan, gospođo Tomašević. Ja sam Dermot Grum (Dermot Groome) i u ime Tužilaštva ću vam postaviti nekoliko pitanja u vezi ovog slučaja. Prvo ću vam postaviti nekoliko pitanja o ovoj knjizi koju imate ovde. Vi ste nam rekli da je sve što je ovde upisivano- na ćirilici. Ja vas pitam: da li postoji neko pravilo o vođenju svezaka na ćirilicom pismu? Da li je to pravilo na nivou bolnice?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa ne postoje pravila pisanja knjige. Znači, može da se piše latinicom može i ćirilicom. Nije neko pravilo sa kojim ćemo pisati.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Znači, slučajno se dogodilo da u ovoj knjizi sve bude pisano ćirilicom?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Većina je pisana na ćirilici. Zavisi od nas kako pišemo, znate. Ja pišem ćirilicu, a štampano pišem latinicu. Pisanu ćirilicu slabo znam, više pišem štampano ... štampano latinicu, a pisano ćirilicu. Razumete? Mogu da vam pokažem ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ne, verujem vam. Moje sledeće pitanje je: gde zapisujete informacije o lekovima koje dajete pacijentima na psihijatriji.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: To se piše na terapijskoj listi koja stoji kod sestara.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, da vidimo da li sam vas dobro razumeo. Mislim da ste naveli tri tipa knjiga što se tiče pacijenata na psihijatriji. Prva knjiga je protokol, zatim dokument koji ste nazvali izveštaj smena i treći dokument o kome sada govorite je terapijska lista. Dakle, postoje tri vrste dokumenata. Da li se sve te tri knjige odnose na pacijente sa psihijatrijskog odeljenja?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Osim ta tri dokumenta, da li još negde vodite beleške ili neki arhiv?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, da vam kažem, sada sam vam rekla da postoji knjiga dodatnog nadzora, postoji knjiga podele terapije u vremenu, znači, kada treba terapiju na sate, ali to je muskularna terapija, obično, postoji ta sva dokumentacija. Ali to je bilo 1992. godine, tako da iz 1992. godine jedino što je ostalo je ovo. Novo što smo uveli u psihijatriji je knjiga pojačanog nadzora. Znači, to su pacijenti na koje posebno moramo obratiti pažnju. Ili su ... U stvari, za nas je važno da su oni u teškom stanju, naravno, u teškom psihičkom stanju, i da moramo obratiti pažnju na njih. Posebnu pažnju. Ne kažem da se ne obraća pažnja na druge pacijente, ali oni su pod posebnim nadzorom. Oni ne smeju da izlaze u dvorište, jedno od tih je. Znači, posete su im isto tako ograničene, doktor odredi ko će mu doći u posetu, jer desi se da naši pacijenti neće da prime posetu. Desi se da se oni posvađaju sa posetom, desi se raznih incidenata sa posetom. Znate, vrlo je teško raditi sa psihijatrijskim blesnicima i ne znam koliko možete da me razumete, ali naši pacijenti su ... Na žalost, mi nemamo drugog načina da zaštitimo njihovo bežanje sa odeljenja nego su u rešetkama, sam taj ... Je li me razumete? Rešetke metalne da pacijent ne bi skočio sa prozora. Naša zgrada je sad na dva nivoa.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospođo Tomašević ...

SUDIJA HANT: Samo trenutak, gospodine Grum. Ne krivim vas što ste prekinuli izlaganje. To nije bio odgovor na vaše pitanje. Došlo je do greške u transkriptu, u izjavi da se ne puštaju u dvorište. Sada je ispravljeno, vidim. Da, dvorište. Prevedeno je “sudnica”, ali ispravljeno je. Možete se vratiti na vaše pitanje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pitaću vas o terapijskoj listi koju ste spomenuli. da li je terapijska lista različita od pacijenta do pacijenta ili imate istu terapijsku listu za sve pacijente na vašem odelenju u određenom času?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Znače šta, kad imamo terapijske liste- jednom dođu jedne terapijske liste, one su jedinstvene za te pacijente. Mi nemamo materijala, nedostatak je, nekad smo ... Moramo da napišemo na temperaturnoj listi. Ne znam da li me razumete? Temperaturna lista je gde treba da piše temperatura, pritisak i tako dalje. Mi mora da ih korigujemo da bi ih spakovali u jednu, ovako, fasciklu, jer kad se ide u vizitu da ne bi pacijent znao šta pije od terapije. Znači, pacijenti ne mogu da znaju šta piju od terapije, a da je to na njihovom krevetu- onda oni dođu pa pročitaju. A onda oni kažu: zašto ste mi dali ovo, zašto ovo, pa neću da pijem; pa bace lekove, znate. Onda je to zbog njih, da im ne bi bilo dostupno koju terapiju ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospođo Tomašević, da li bi bilo tačno ako bismo rekli da postoji popis lekova koje je gospodin Vasiljević dobio i da je to bio deo njegove istorije bolesti? Dakle, da postoji jedna lista lekova, koje je on primao, i da je to njegova istorija bolesti?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, u dokumentaciji bi trebalo da postoji ta lista. Znači, kad završavamo istoriju trebalo bi da postoji terapijska lista. E, sad, kakvog je formata ja ne mogu vama reći jer je to bilo davno, 1992. godine. Ja vama mogu reći sad, sad kako je to i kakvog su sad formata. Mada vrlo često ni sad nemamo. Verujte, nemamo pa improvizujemo. Ali, znači, u svakom slučaju pacijent naš ne može da zna šta pije od terapije. Izuzev ako mu doktor ne kaže, ali da pročita ne može.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospođo Tomašević, daću vam jedan lista papira. Molim da to bude dokazni premet Tužilaštva 159. Zamolio bih vas da samo olovkom prepisete sve ono što je zabeleženo u ovoj knjizi uz ime gospodina Mitra Vasiljevića.

SUDIJA HANT: Ovo je lista, zar ne?

TUŽILAC GRUM: Ne, samo da nam se prepíše ono što je upisano za gospodina Vasiljevića na dan njegovog prijema.

SUDIJA HANT: To nije dokument koji smo već dobili?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: Nisam sve prepisala. Je l' mora sve od početka?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Samo za gospodina Vasiljevića. Vi ste rekli da ima nekoliko beležaka koje ste vi zapisali uz njegovo ime- ime, prezime, datum rođenja. Samo taj red, ako biste mogli.

SUDIJA HANT: Da bismo razjasnili- to je sve iz istorije bolesti, zar ne?

TUŽILAC GRUM: Ne. To je D29, to je pod njegovim rednim brojem 386.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ja bih vas zamolio da se svedoku omogući da piše na stolu, to bi bilo bolje.

SUDIJA HANT: Ja još uvek ne shvatam šta vi želite od svedoka? Da vam prepíše ono što stoji u dokaznom predmetu 29?

TUŽILAC GRUM: Da, časni Sude.

SUDIJA HANT: U redu.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: Jel samo moj rukopis? Ili sve komplet?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Samo ono što ste vi napisali, što se odnosi na gospodina Vasiljevića kada je primljen. Izvinite, gospođo, da li je ovo na ćirilicom pismu, ili je nekim drugim slovima?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ćirilica.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Znači, ovo je ćirilica?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hvala vam. Nudim ovo kao dokaz Tužilaštva 159.

SUDIJA HANT: Imate li prigovora, gospodine Domazet?

ADVOKAT DOMAZET: Vaša Visosti, nemam prigovora, ali ako razumem da je to za neku potrebu poređenja mislim da je u tim situacijama, ili barem ja znam da se tako radi, da je potrebno, i bolje, da više od jednog napiše. Dakle, desetak puta da napiše to ime i prezime i ove podatke koje je napisala, ako će to poslužiti gospodinu Grumu za neko upoređenje. Mislim da je ovo možda malo podataka i da može zbog

toga da bude problema koje bi mogli da izbegnemo. A nemam ništa protiv da se to uvrsti kao dokaz.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: Pa, u svakom slučaju ja ne mogu uvek ponoviti ovako, jel znate. Ali možete uporediti da je to moj rukopis. A ponavljanja identičnog ne može biti sigurno, jel znate. Ja mogu jedino da stavim ovde pod indigo a inače to je moj rukopis, to se vidi. Tu nema sumnje. Moj rukopis je sigurno. E sad nekad ja znam i lepše da napišem, kad pišem polako.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, ne slažem se sa gospodinom Domazetom da moramo da tražimo da se 10 puta piše isto, to je neki specijalni zakon iz bivše Jugoslavije koji to propisuje. Ali uobičajeno je da se napiše više od jednog puta, radi upoređivanja rukopisa.

TUŽILAC GRUM: U tom slučaju bih zamolio svedoka da ostane pet minuta duže, pošto sada počinje pauza, kako bi napisala ovo ponovo.

SUDIJA HANT: Mislim da bi tri puta bilo dovoljno, ali na vama je da odlučite. Molim vas, gospođo, samo čas. U mom četrdesetogodišnjem iskustvu nisam video da se to radi više od tri puta, ali koliko puta vi mislite da bi trebalo da se ponovi, gospodine Grum?

TUŽILAC GRUM: Mislim da bi tri puta bio prihvatljiv kompromis.

SUDIJA HANT: Zamolio bih vas, gospođo, da napišete ovo još dva puta, na istom dokumentu.

TUŽILAC GRUM: Neko bi morao da ostane sa svedokom.

SUDIJA HANT: Da, neka neko ostane sa svedokom. Mi ćemo napraviti pauzu i nastavljamo u 14:30.

(pauza)

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, izvolite.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dobar dan, gospođo Tomašević,
SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Dobar dan.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Postavio bih vam još par pitanja o tome kako bolnica vodi evidenciju. Gde se nalazi arhiva bolnice?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: U zgradi bolnice.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi lično ikada bili u arhivi?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gde se unutar bolničke zgrade nalazi arhiva? Da li je to u podrumu, neka skladišna zona ili u nekom drugom delu zgrade?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: To je u podrumu. Ima ih na više mesta da vam kažem.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete da li je ona podeljena po godinama ili po odelenjima? Na koji način je odlučeno kako će se arhiv podeliti na više lokacija?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Znate šta, to ne mogu da vam kažem jer to nije delokrug mog rada. Znam da imaju protokol, arhiva ima protokol, a kako oni rade ... To je bolnička arhiva, znači, a mislim da je pod brojevima, po slovima, pod slovom "T", "M" i tako dalje, znate. Po slovima prezimena pacijenata, pod tim je poređana.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možda možete da nam objasnite uz pomoć ovog slučaja, doneli ste jednu od svezaka iz arhive. Možete li da nam objasnite proceduru koju ste morali da ispratite da biste mogli da dobijete ovu svesku?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ovaj je protokol kod mene pod ključem, znate, pod ključem glavne sestre. Ovo je protokol koji ja nisam uzela iz arhive. Istorija bolesti ide u arhivu a protokol ostaje na odelenju da bi mi znali ako nam neko traži, traže se ... I kod nas sud traži istoriju bolesti, znate, da li je neko lečen, da li nije neko lečen. Onda ja iz ovog protokola, oni nam dostave godinu kada je otprilike pacijent ležao, ili nam ne dostave, čak šta više, ni tačnu godinu kad je ležao, nego nisu ni sigurni, 1992. godine, 1993. godine, jer je to po izjavi tuženog i onda mi u tom protokolu možemo da pronađemo da li je taj pacijent ležao kod nas ili nije. I onda on ide u arhivu, normalno, i na zahtev suda, sud, znači, može da zahteva i istoriju, i to dalje kako ide ne znam, verujte mi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Verujem da ste nam rekli u glavnom ispitivanju da je ovaj protokol koji ste sa sobom doneli, korišćen sve do juna 1994. godine, da li je to tačno?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam objasnite gde se ta knjiga svakodnevno držala kako bi sestre mogle da upišu u njega šta treba? Da li je taj protokol stajao na nekom stolu ili gde?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Mislite tih godina? Dok se ne završi godina on je dostupan sestrama. On stoji u ambulanti, znači, i dostupan je sestrama, i da provere da li se bolesnik nalazi za druge stvari, da upišu eventualno pacijenta ako nema nas, znate.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, protokol koji ste doneli ovde, u Sud, nakon što je popunjen, on je stavljen u ambulantu, da li sam dobro razumeo šta ste rekli?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne. On je, kad je popunjen protokol on je zadržan kod mene pod ključem. On kad se popuni skroz, kad se popuni protokol, on je pod ključem.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Moje pitanje je: kada je protokol bio u upotrebi, znači, u periodu između 1991. godine do 1994. godine, kada je popunjen, gde je on stajao svakog dana? Da li je stajao na radnom stolu glavne sestre?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne, on je stajao u radnoj prostoriji gde pristup imaju, znači, zaposleni na psihijatriji, sestre.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete ko može da unosi beleške u taj protokol? Ja koliko sam vas razumeo to i sestre mogu da čine?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, uglavnom to radi glavna sestra. A ako to uradi neko od osoblja, znači, u toku smene, da ne bi propustili da upišemo nekoga, znate, onda je glavna sestra ili glavni tehničar, zavisno ko radi, dužan da prekontroliše. Jer mora da svaki pacijent bude upisan tu, i ako ima istorija bolesti-istorija bolesti se nosi na vizitu, jer lekari dežuraju pa se desi da ujutru idu kući ali pacijent se mora i dalje pratiti. I, znači, mi nosimo tu istoriju u vizitu, onda se pogleda pacijent, pročita se šta je napisano u istoriji bolesti da bi se znalo u slučaju da dođe do pogoršanja, je li, do korekcije terapije, mora i lekar koji ga ne vodi, lekari koji ne vode pacijenta moraju biti upućeni zbog čega je primljen, kakav je bio pri prijemu, šta se dalje dešava sa njim.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, sestre mogu da unose beleške u taj protokol, i doktori, je li tako?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li neko drugo osoblje na psihijatriji, na primer neki pomoćnici, da li oni mogu da unose beleške u protokol?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Spomenuli ste da je psihijatrijsko odelenje bilo dosta drugačije od drugih odeljenja, da je ona bila zatvorenog tipa? Da li iz toga mogu da zaključim da je pacijentima sa drugih odeljenja, otvorenih odeljenja, bilo omogućeno da izađu kada god su to želeli, i da se vrate kad žele?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Znače šta, o radu u drugim odeljenjima ja ne mogu govoriti. Ali u principu mislim da ni jednom pacijentu nije dozvoljen izlazak sa odeljenja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete kakva je procedura ako neko sa vašeg odeljenja želi da ode? Na primer, dođe mu neki član rodbine u posetu, i on bi želeo da sa njim ode u šetnju. Kakvu proceduru treba ispratiti pre nego što se tom pacijentu dozvoli da pođe u šetnju?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: On mora imati dozvolu od lekara da bi izašao van kruga odeljenja. Znači, u dvorište sam rekla da ima pravo da izađe sa posetom, s tim što je kontrolisano, znači, i to je zatvoreno. Ali dešava se da pacijenti idu na dva, tri vikenda. Znači, to su probni vikendi da bi se videlo kako će pacijent da prihvati kućno lečenje, da li može da se snađe u kućnoj sredini. I normalno je da posle dva, tri vikenda, ili kad doktor već planira pacijenta da pusti kući, da on dozvoli, znači, dozvoli da pacijent može. Ali, on mora nama da kaže, da nam kaže "možete tog i tog pacijenta pustiti da izađe da se prošetata sa rodbinom, toliko i toliko, i mora da se vrati". Znači zna se kad može da izađe, koliko može da bude i kad mora da se vrati.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete gde se u evidenciji beleži da je pacijent otišao na taj probni vikend, koji ste nam sad opisali?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ima sveska vikenda. Knjiga vikenda u kojima piše "otišao od tad do tad i vraća se od tad do tad" ili ... I ako je dnevni vikend isto se tako ... I ako se pusti po podne evidentira se u izveštaj smena i isto tako u vikende. S tim što on na vikend ide sa potvrdom lekara na kojoj piše ime i prezime pacijenta, matični broj istorije bolesti, i "pušta se od tad do tad" sa datom terapijom. Znači, on ako izlazi ili na dnevni vikend, u slučaju da je to pre podnevne terapija on onda mora do dobije podnevnu terapiju da popije kući, a ako izlazi za tri dana on dobije za 3 dana, gde mu se napiše na kesici u kojoj piše koji je lek i kako treba da ga koristi. Ali uvek ide, znači, sa pratiocem. Pacijent nikad ne ide sam. Uvek ide sa užitim članom porodice, znači, sa onim sa kojim živi. Ne može ga, čak šta više, ni neki dalji rođak, dalja familija, ne mogu izvesti pacijenta ni kući ni na vikend.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Mislio sam da smo pre pauze identifikovali tri evidencije. Sada se čini da ipak ima četiri vrste evidencije. To su protokol, izveštaj smene, terapijska lista i sveska vikenda. Znači, ukupno ima četiri evidencije, je li tako?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ima i knjiga intenzivne nege gde su ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste nam da je knjiga intenzivne nege uvedena tek posle 1992. godine, je li tako?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne, knjiga intenzivne nege je postojala i 1992. godine, ali knjiga intenzivne nege je nešto drugo, to su organski oštećeni pacijenti, otprilike delirijumi koji su životno ugroženi, gde se njima prati ... tri puta dnevno se kontroliše pritisak, temperatura, diureza i uopšte stanje pacijenta zahteva intenzivno praćenje. Znači, u slučaju pogoršanja i nekih promena da se moraju zvati određeni konsultanti, jer on je organski ugrožen, nije samo psihički. To je knjiga intenzivne nege. Sveska, ustvari.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Od ovih pet knjiga da li ste vi doneli i jednu od tih knjiga, osim ovog protokola, sada sa sobom, a da su u vezi sa lečenjem gospodina Vasiljevića u junu i julu 1992. godine?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi mogli da zaključimo, na osnovu ovoga što ste rekli o izveštaju smena, da bi u izveštaju smena bilo najviše informacija o svakodnevnom životu gospodina Mitra Vasiljevića na psihijatriji, u tom vremenskom razdoblju?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Znae šta, u početku, kad je on bio loše, on se pominje u izveštaju smena, kada je on bio uznemiren, i tako bi verovatno bilo interesantno da ja to imam, i dobro. Međutim, mi to nemamo, jer po našem zakonu dve godine se čuvaju te knjige, posle se ne čuvaju više. To su sveske, to bi bilo brdo sveski za ovih godina, ne bi moglo da se sačuva. A drugo, bilo je preseljenje službe, iz jedne prostorije u drugu, iz jednog objekta u drugi, pa verovatno moguće da se i tad, tad je to predato pa zbog toga nema te dokumentacije, znate. Ali kasnije ako je došlo do oporavka, ne možemo mi svih 50 pacijenata evidentirati kroz knjigu, nego samo one koji su, iskaču, znate, koji su ili uznemireni, ili fiksirani, prete da će da izvrše samoubistvo ili nešto specifično kažu što mi smatramo da treba zapisati, da bi lekari, kad pročitaju to, oni moraju da pročitaju svako jutro izveštaj, ako nisu dežurni čitaju kad su dežurni, a ako nisu onda moraju da pročitaju izveštaj za prethodni dan i eventualno, ne eventualno nego obavezno, obave razgovor sa pacijentom, znači. I u tom razgovoru oni vide da li je to neko naše, neko naše zapažanje možda nije važno, znate, nije bitno, oni očekuju takvo ponašanje, mi smo ipak sestre, znate. Nešto što nama izgleda da nije u redu oni smatraju da to tako u početku treba da bude, da je to normalno za to stanje bolesti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pitaću vas sledeće: rekli ste da je gospodin Vasiljević bio fiksiran, što znači da je bio vezan, kako ja shvatam, ali čini se da u protokolu nigde ne piše da je on bio vezivan, da li je to tako?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: To se piše u izveštaju koga mi imamo, znate. To se piše u izveštaju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste ranije rekli da se sećate toga, to je zato što se lično sećate a ne zato što ste pre dolaska na Sud bili u mogućnosti da vidite u nekim dokumentima koja su vam osvežila pamćenje u vezi sa tim?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja to nisam imala gde da vidim u dokumentima. Ja sam vam rekla da je on bio fiksiran jedno vreme, koje vreme to ne mogu da vam kažem, znači. I rekla sam da se sećam po tome što je pao sa konja, to je nešto što je ostalo u sećanju. I normalno u razgovoru sa mojim koleginicama.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pitaću vas sledeće o tom vezivanju: da li se vi sećate da je on na odelenje stigao vezan ili je, nakon što je neko vreme posmatran na psihijatrijskom odelenju, rešeno da se on veže?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Znači, ja kada sam pošla ovamo ja sam morala obaviti razgovor sa koleginicom koja je radila tad u smeni i koja se seća, a ja sam Mitra sutradan zatekla vezanog, ona se seća, koja ga je primila, seća se da je Mitar pri prijemu bio vezan.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste nam da se pacijenti vezuju ako predstavljaju pretnju za sebe ili za druge. Ja vas pitam: da li se vi u vezi sa gospodinom Vasiljevićem sećate da je on bio vezan zato što je predstavljao pretnju za sebe ili zato što je bio pretnja za druge pacijente i osoblje?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa znate šta, ne mogu toga da se setim. On je, znači, bio uznemiren, i kao uznemiren on je mogao da, ovaj, polomi onaj gips koji je imao. A da li je mogao koga da povredi, ja ne znam. Ali iz predostrožnosti kod tih uznemirenih baš zbog toga, zbog samog sebe, znači, mi njega prvo moramo fiksirati, jer je on bio uznemiren i onda može da uništi rad prethodnih lekara, znate. On je bio u gipsu, tako da oni u tom stanju mogu i da počupaju gips i da ... E sad, pitanje je da li bi on koga povredio. To je već pitanje za druge.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pitao bih vas konkretno u vezi sa onim što ste zapazili kod gospodina Vasiljevića, ali pre toga bih želeo još nešto da vas pitam o protokolu. Da li je tačno da ste vi prilikom upisivanja protokola prepisali datum sa istorije bolesti, 14. jun? Da li je to tačno?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, vi lično ne znate kada je gospodin Vasiljević zapravo primljen u užičku bolnicu, vi ste jednostavno prepisali informaciju koju ste zatekli na bolničkim dokumentima, i preneli je u protokol, tačno?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Tako je. Znači, to što je upisano u protokol to je preneto sa istorije. Znači, ja njega nisam znala kada je on primljen

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Još jedno pitanje u vezi sa izveštajem smene. U odgovoru na pitanje gospodina Domazeta rekli ste nam da se prijem bolesnika takođe beleži i u izveštaj smene, je li tako?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Na osnovu vašeg dvadesetogodišnjeg iskustva na psihijatriji, da li ste vi ikada učestvovali u lečenju alkoholičara na odeljenju?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Alkoholičari se kod nas leče u fazi alkoholne psihoze ili delirijuma. To njihovo zadržavanje je vrlo kratko, znači, nekih sedam dana, jer verujete mi da smo nekada bili u situaciji da u dva kreveta stavimo tri psihijatrijska bolesnika. Tako da smo bili baš mnogo prebukirani u to vreme, tako da ... Jesam, radila sam, znači, sa delerantnim bolesnicima, tačno. Ali njihovo zadržavanje u našoj ustanovi je, znači, samo toliko dok se ne oporavi. Znači, organiski dok se ne oporavi, dok se ne smiri, i posle toga on ide kući. Savetuje se dalje lečenje u savetovalištu za alkoholičare jer smo mi odeljenje za akutne bolesti, što znači da kada se sanira to, on ide kući.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kažete da su se alkoholičari lečili tokom kraćeg perioda, rekli ste sedam dana. Da li bi bilo ispravno kada bismo mislili da bi u tom periodu pacijent osećao posledice toga što je skinut sa alkohola, što apstinira?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, mislim kod apstinencije, nisam vam ja stručnjak za to, ali kod apstinencije i dolazi do delirijum tremensa, znate. A sad, uzroci etilizma, to ja mogu da vam pričam iz iskustva, ali to nije moje, to ne možete uzeti za Sud jer ja nisam u toj, te stručne spreme. To je ispod moje stručne spreme. Ima i simptomatski alkoholizam. Znači, ljudi sa alkoholom prikrivaju nešto drugo, znate, jer i meni kad sam letela avionom, konkretno, možda mi je trebalo prvi put kad idem da uzmem malo alkohola, da popijem da se relaksiram, da prikrijem, znači, svoj strah od leta. Tako isto i pojedini pacijenti samim pijenjem prikrivaju nešto drugo, znate. To će vam lekar reći. To ja mogu da vam kažem ovako, kao sestra, ali to nije validno, koliko ja ... Mislim, ne znam koliko vam može pomoći, ali to je tako jer ne smem ja pričati nešto što nije u domenu moga. Ne možete me to ... Znate.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ono što pokušavam da čujem od vas je da li je taj sedmodnevni period, period u kome neko ne pije, da li je dovoljno da se njegov organizam prilagodi situaciji u kojoj on više ne pije?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, on se oporavi za tih sedam dana, znate, sedam do deset dana. On se oporavi jer on ne pije, pije tečnosti, prima određenu terapiju. A sad, da li je izlečeno, to lečenje alkoholizma traje dugo. I sad mi kada bi lečili alkoholizam pa mi bi samo to radili, znate.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da mi pomognete sa ovim pitanjem? Nakon što jedna osoba, koja je težak alkoholičar, prekine da pije koliko vremena

treba da taj delirijum prođe. Znači, koliko vremena treba od momenta kada osoba prekine da pije pa dok počne delirijum?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: To ne mogu da kažem. To nije u domenu moga. Ne mogu, to ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Za vreme perioda dok ste radili na psihijatrijskom odeljenju, da li bi bilo ispravno da kažemo da je izvestan broj pacijenata tamo bio zato što su bili pod uticajem tih strašnih događaja koje su videli za vreme sukoba, znači, da je sve to bio razlog njihovim psihijatrijskim problemima?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Veliki broj pacijenata je bio i u tom periodu. Rastao je broj pacijenata. Ja sam radila neke statističke podatke za diplomski i rastao je broj pacijenata u tom periodu. Nije bilo lako ni nama koji radimo, znate. A pogotovo što je taj period kada nismo imali ni lekova, kada dođe pacijent a nemate čime da ga sedirate. To je vrlo težak period za nas bio. I za nas i za njih.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi bilo korektno da kažemo da je u toj grupi pacijenata, čiji se broj naglo povećao, da je među njima bilo i onih koji su do tog stanja došli i zbog osećaja krivice zato što su učestvovali u tim događajima, da li biste se složili sa mnom?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne bih se složila sa vama.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, među svim tim pacijentima koje ste vi lečili niko nije iskazao neku vrstu kajanja i krivice za te stvari koje su se dešavale?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne, a to su pitanja koja mi i ne možemo da postavimo pacijentu. A i ne možemo da ... jer, znate kako, možemo pacijenta da isprovociramo samim tim pitanjima mi ... Ne možemo mi dobiti taj podatak i ja ne mogu to da vam kažem. Jer to su razgovori koji mora da budu vrlo kontrolisani sa psihijatrijskim pacijentima. Vrlo malo mi možemo sa njima pričati. Možemo uopšteno pričati a dalje zalaziti u njihove uzroke bolesti to, to ne smemo, jer možemo pogoršati stanje pacijenta, može on u nama videti nekog drugog, može videt nekog ko mu pretili, ko ga ugrožava. Ja sam, na primer, jedanput zatražila od pacijentkinje knjigu, mislila sam da je ona u remisiji, u fazi oporavka. To je bila moja procena. Međutim, ona se sutradan žalila doktorici da ja nju kontrolišem, znate, da ja imam nešto protiv nje i da ja nju kontrolišem. Samo zato što sam joj zatražila knjigu jer ona je prosvetni radnik a meni je trebala ta knjiga. Moja procena je bila da je ona oporavljena. Tako da ne smemo mi mnogo zalaziti u te detalje. Sestre ne smeju mnogo oko toga.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je poznat lek Trodon?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je to sedativ koji se daje psihijatrijskim pacijentima kako bi se smirili?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Trodon je lek za bolove koliko ja znam. Kod jakih bolova se Trodon daje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se pacijentima ikada daje kao sedativ?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato to. Ne mogu vam to reći. To vam ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U onome što ste vi zabeležili za gospodina Vasiljevića, u koloni koja verujem da služi za dijagnozu, zapisali ste "298.9". Moje pitanje je na šta se odnosi taj broj?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: To nisam ja napisala. Znači, to nije moj rukopis. A to znači otpusna dijagnoza, pri polasku pacijenta kući. Možete da uporedite, nije to moj rukopis.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pomozite mi da shvatim. U koje redove protokola vi niste niža upisivali? Jer ja sam mislio da ste te brojeve vi zapisali.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne. To gde je dijagnoza to nisam ja upisala. Sve druge stupce sam ja upisala. Dijagnoza nije moja. To je došao glavni tehničar sa odmora i on je razveo istoriju bolesti, i on je upisao to. To nije moj rukopis. A to se da uporediti ako imate dokumentaciju neku od nas, ako imate bilo šta, da se videti da li je to odgovara dokumentacija, ako posedujete bilo kakvu dokumentaciju. A ja mislim da to mora da se uklapa. Ako slučajno imate istoriju bolesti ili nešto od dokumentacije to mora da se uklapa. Prednja strana mora da se uklapa, istorija bolesti mora da se uklapa sa tim rubrikama. Znači, matični broj i svi ti drugi brojevi, čak šta više, i ta šifra mora da se uklapa. Tu imaju dve šifre, vi ste mi rekli da imaju dve, ali moj rukopis ... To moj rukopis nije jer vam ja to nisam ni prepisala.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li prepoznajete rukopis osobe koja je to upisala?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam sigurno ali mislim da je to glavni tehničar, koji se vratio sa odmora i da je on to ubeležio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li znate ime te osobe?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ime je Nikola. Znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A prezime?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Jakšić.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: 823.2 je sledeći broj i pored njega stoji znak pitanja. Na osnovu vašeg iskustva, da li možete da nam kažete šta taj znak pitanja predstavlja?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa verovatno se neko pitao otkud ta dijagnoza kada po našim šiframa ne bi trebalo da bude tu, znate. Jer to nije psihijatrijska dijagnoza, ja sam vam rekla da je to ortopedska dijagnoza. To drugo nije mi poznato u psihijatriji da je imala i tad, po staroj klasifikaciji, ta dijagnoza. To je ortopedska dijagnoza ali u svakom slučaju ona mora da stoji tu. Jer pacijent ako ima pet dijagnoza on mora da ... Da stoje svih pet dijagnoza. Bez obzira koliko dijagnoza. Ne znači samo da je psihijatrijska. Može da na psihijatrijski bude i internistički i urološki slučaj, ali nije za ta odeljenja, znači, zbog svog psihičkog stanja nego se leči na psihijatriji ali je pod kontrolom, znači, povremenom kontrolom za koje vreme zakažu ti doktori on dolazi, pogleda ga i kad pođe kući normalno on pored svoje dijagnoze psihijatrijske on nosi i oboljenja druga koja ima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Iako vi lično to niste ubeležili da li biste mogli da nam kažete šta znači 298.9? Čega je to dijagnoza?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa nisam ja merodavna, znate, za to.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sigurno posle dvadeset godina rada sa protokolima znate kada vidite to ubeleženo sa kakvim pacijentom imate posla, tačno?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne mogu vam ja to reći. Ja ne smem da se mešam u dijagnoze i ne smem da kažem koja je dijagnoza. Jer ja nisam merodavna za to jer meni treba mnogo više obrazovanja da bih ja bila merodavna da vam kažem da je to, koja je to dijagnoza. Okvirno, mislim da je psihoza, ali dalje ne znam. Psihoza je širok pojam, znate. I sad vi mene počnete ispitivati koja psihoza, šta, to ja ne mogu da vam kažem. Jer oni mnogo dugo uče. Oni uče 10 godina da bi znali to. 10 godina studija da bi se bavili psihijatrijom. To je veliki ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospođo Tomašević, pitaću vas ovo: pacijent koji je na odeljenju zbog toga što je alkoholičar, da li bi ova ista šifra stajala ili bi bila neka druga šifra za nekoga ko je na odeljenju zato što je alkoholičar?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Kako mislite? Koji broj?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: 298.9. Da li bi se ta šifra primenjivala za nekoga ko je alkoholičar i ko se leči na vašem odeljenju zbog toga, ili bi se za alkoholičara primenjivala neka druga šifra, na primer, za nekoga ko je u delirijumu zbog alkohola?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Ne znam. Svrstavanje delirijuma ima više i psihoza alkoholnih ima više mnogo tako da ne mogu vam na to odgovoriti, stvarno. Ne, ne mogu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ne pitam vas da nam kažete dijagnozu. Vi imate 20 godina iskustva, pa me interesuje koja se šifra najčešće koristi za nekoga ko je alkoholičar, na vašem odeljenju? Da li ta šifra ili neka druga?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, znate šta, šifra ... To su prvo stare šifre, znači, bile su 1992. godine, ne mogu da vam tačno kažem šta su značile tad te šifre, razumete vi mene? Sad je F10.1 ili 2 šifra, nisam ni to sigurna, delirium tremens po novoj klasifikaciji, a tad šta je bilo ja ne mogu da znam, i nisam merodavna. Pitaće me moji "kako si smela to da kažeš, odgovaraću negde za to."

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ako sada pogledamo ovu stranicu koju sam dobio čini se da, otprilike trećina ili polovina ovih kućica gde se upisuje dijagnoza stoji prazno. Šta to znači? Šta znači ako je rubrika za dijagnozu ostavljena prazna?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: I to pitanje ne mogu vam odgovoriti. Znači, tad nisam radila taj posao. Znači, ja sam upisala pacijente pri prijemu a zašto nisu razvedeni, to ja ne bih znala da vam kažem. Šta se dešava dalje, to ne bih znala da vam kažem. Možda su one u preseljenju otišle u arhivu bez ubeleženog broja. U svakom slučaju, to što tu piše, to je znači tako, jer da sam htela nešto da radim mogla sam ja možda naknadno potražiti to da upišem, ali po meni je to tako. Ja ne mogu da radim posao koji nije moj. Znači, tad nije to bio moj posao, ja sam završila sa upisom pacijenta, došao je kolega sa godišnjeg odmora, i sa time je moj posao završen. A 1992. godine ja sam već u oktobru mesecu otišla u Beograd na višu školu, tako da ja ne znam šta se u međuvremenu dešavalo. Ni pri preseljenju nisam bila tu, tako da što to nije završeno ne mogu vam reći.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da vas sada pitam, na osnovu vaših sadašnjih odgovornosti vi ste glavna sestra na psihijatriji, da li bi vas iznenadilo da vidite da nije upisana dijagnoza danas i da li biste se obratili lekaru ili nekome da to upiše? da li biste smatrali da je to nepravilnost, danas, kao glavna sestra?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pri otpustu pacijenta, znači pri prijemu pacijenta mi ne pišemo tu dojagnozu jer je to radna dijagnoza, znate. To je takozvana radna dijagnoza. Definitivna dijagnoza je ona sa kojom pacijent polazi kući i koja piše na istoriji bolesti. Ima tamo završna dijagnoza, u prednjem delu lepo piše "završna dijagnoza" i gde je upisana, znači, koja je završna dijagnoza, e ta završna dijagnoza mora da bude u toj rubrici. Ne može nikako biti početna dijagnoza, jer pacijent je postamran, on je poslat pod jednom drugom, moguće je, dešava se da se pošalje pod jednom drugom dijagnozom, pa da za vreme lečenja, posmatranja, razgovora sa pacijentom on završnu dijagnozu dobije drugu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada bih hteo da vas pitam nešto o jednom drugom broju. 10014, rekli ste nam da je to registarski broj pacijenta, zar ne?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da, to je matični broj pacijenta, mi ga tako zovemo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada ću vas pitati sledeće, da bih video da li sam shvatio kako funkcionišu ti brojevi: ako sam primljen u bolnicu u Užicu i ostanem tamo mesec dana, biće mi dodeljen broj. Ako napustim bolnicu i posle dva dana boravka u kući moram da budem ponovo primljen u bolnicu, da li ću dobiti novi broj ili će se i dalje koristiti taj moj stari matični broj?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Dobijate novi broj.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste nam da ... Izvinite, povlačim ovo pitanje. Da li se sećate, na osnovu toga šta ste vi videli iz ponašanja gospodina Vasiljevića i na osnovu vašeg iskustva, da li je on pokazivao simptome nekoga ko pati od apstinencije od alkohola?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne sećam se toga.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste nam da je 7. jul bio praznik, da vi niste bili na poslu, da ste se vratili 8. jula i da je on već bio na odelenju, da li je to tačno?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste se složili sa mnom da se rutinski transfer pacijenata obavljao na radni dan, da je verovatno bila neka hitna situacija da se, na primer, gospodin Vasiljević, prebaci na psihijatrijsko odeljenje 7. jula na praznik, tačno?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne razumem pitanje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Oprostite. Činjenica da je prebačen 7. jula, na praznik, ukazuje na to da je to bila neka vrsta hitnog slučaja čim se zahtevao transfer 7. jula, a ne 8. kada je bio radni dan?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da. To je bila hitna, čim je premešten za vreme praznika to je bilo hitno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A da li se vi sećate šta je to bilo?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Kako mislite da li se sećam? Ne razumem šta me pitate?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se sećate šta je bilo toliko hitno da je gospodin Vasiljević morao da bude prebačen 7., umesto da se čeka 8.?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja 7. nisam radila, ali je koleginica, koja ga je primila, rekla je da je bio uznemiren, da je vikao, da je psovao. I čim je morao biti fiksiran znači da je morao biti premešten sa ortopedije jer je uznemiravao druge pacijente. Jer ortopedski pacijenti su drugačiji. A i mogao je da se povredi, znate, na ortopediji je mogao da se povredi. To je na 3. ili 4. spratu zgrade i oni se plaše psihijatrijskih bolesnika, znate.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada ću vam pokazati istoriju bolesti za gospodina Vasiljevića. P138 je broj ovog dokaznog predmeta. Skrenuo bih vam pažnju na belešku upisanu 7. jula. Engleski prevod ovog dokumenta je dokazni predmet P62. Imam dodatne primere za Pretresno veće. Da li možete da nađete belešku 7. jula koju je upisao doktor Stojković?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ovo 7. jula što je pisato ... A, ovo, doktor Stojković?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ima nekoliko stranica, možda je na nekoj od stranica koju ovog časa ne gledate.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Gledam to.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zar nije činjenica da je ta hitna situacija, zbog koje je došlo do njegovog prebacivanja na psihijatrijsko odeljenje, bio njegov napad na jednog muslimanskog pacijenta, tačno?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Nije. Pitanje je kakvo je bilo njegovo zdravstveno stanje. Jer vidite, ovde je potpis psihijatra za prevođenje u odeljenje, ne verujem da bi, ovo je pokojni doktor Bogdanović, dali potpis. Ovaj pokojni doktor je umro. Odredio da se pacijent prevede na psihijatrijsko odeljenje. Znači da je on smatrao da zbog svog psihičkog stanja je došlo do toga. Ne u bilo kom slučaju da je to nešto drugo bilo prešao na naše odeljenje. A što se tiče da je napisana otpusna lista, koliko ja vidom ovde, otišao je ... Otpusna lista, da nije otišao kući, on znači da nije overio otpusnu listu i dok god ne overi otpusnu listu, jer uz ovu istoriju bolesti postoje još dva papira. Znači, u istoriji bolesti i otpusnoj listi postoje još dva papira, znate. Jedan je račun, izveštaj o hospitalizaciji, gde ovo ovde i ta dva lista koja idu uz otpusnu listu moraju biti identična, i sve dok se to ne uradi na prijemnom odeljenju on je još uvek pacijent bolnice. I on je tad bio pacijent bolnice, jer nije overio otpusnu listu. Znate, dokle god ne overi otpusnu listu on je pacijent bolnice, bez obzira što je on dobio listu. Ali samim dobijanjem liste ne znači da je on otišao iz bolnice.

SUDIJA HANT: Ne čini mi se da ste dobili odgovor na pitanje, ali zašto ste pustili da svedok tako dugo odgovara? Pitali ste je da li je jedan konkretan slučaj bio razlog za njegovo prebacivanje na psihijatriju. Ništa od onoga što je svedok rekao nije odgovor na vaše pitanje, čini mi se.

TUŽILAC GRUM: U pravu ste, časni Sude.

SUDIJA HANT: Moramo da ubrzamo proceduru, ne smemo da dozvoljavamo ovako duge odgovore koji nisu odgovori na pitanja. Molim vas ponovite pitanje. Gospođo, molim vas odgovorite na pitanje. Ako vas pitaju da date objašnjenje, kažite ga, ali ograničite se samo da odgovarate na pitanja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas, odgovarajte mi sa da ili ne, a ja ću vam tražiti pojašnjenja, ako mi budu trebala. Ako pogledate ovo što stoji za 7. jul, nije li tačno da je taj hitni uzrok prebacivanja gospodina Vasiljevića na psihijatriju bio taj da je on fizički napao jednog pacijenta muslimana? Odgovorite sa da ili ne, molim vas.
SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam to.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da vidite onaj deo istorije bolesti gde stoji beleška za 7. jul? Ako pogledate taj deo u istoriji bolesti možete li da nam odgovorite? Da li sada vidite belešku u kojoj piše da je gospodin Vasiljević napao muslimanskog pacijenta?
SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li takođe vidite da stoji u belešci da se gospodin Vasiljević zadržavao u prostorijama centralnog hola?
SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi fizički napad pacijenta na drugog pacijenta bila vrsta događaja koja zahteva da se momentalno pacijent prebaci na psihijatrijsko odeljenje i za vreme praznika, kao što je to 7. jul? Da li bi takva stvar zahtevala takav postupak?
SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste pogledali dokumente rekli ste da nedostaju dva dokumenta iz istorije bolesti. Možete li da nam objasnite šta je prvi dokument koji nedostaje? Samo nam recite ime dokumenta.
SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: To su izveštaji o hospitalizaciji koji ne mogu biti ovde. Oni se dobijaju pri otpustu i kad se pacijent otpusti, preda se račun za lečenje i drugi račun, onda je pacijent otišao kući. Onda nema više ovaj matični broj.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, ta dva dokumenta su izveštaj o hospitalizaciji i račun, tačno?
SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Izveštaj o hospitalizaciji uključuje i hronološki pregled hospitalizacije pacijenta u Užicu?
SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne, to je račun za lečenje.

TUŽILAC GRUM: Hvala. Nemam više pitanja.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, dodatna pitanja?

DODATNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodo Tomašević, kad vas je gospodin Grum pitao za način upisivanja ovog protokola i za pismo koje ste koristili, dakle, ćirilicu, da li možete da kažete ovde i Sudu, moguće da to nije možda sasvim jasno, u ovoj sredini, koja su pisma koja se upotrebljavaju u Srbiji i koja su se upotrebljavala i 1992. godine?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ćirilica. Ćirilica. Neko je pisao i latinicom, znači. nije bilo obavezno jedno. Zavisi kako ko šta bolje piše. Ja sam od tih koji pišu ćirilicom, ali niko nas nije obavezivao na rukopis, niti u zakonu stoji kojim možemo pisati.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, i u praksi su i ćirilica i latinica bile potpuno prihvaćene?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa da, pa da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Kada ste rekli, na pitanje gospodina Gruma, da li znate da li je prilikom prijema na vaše odeljenje bio vezan, vi ste rekli čini mi se da tog dana niste radili, da je to bilo na dan praznika, ali da vam je koleginica, koja je bila prisutna, pričala da je bio vezan?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Imajući u vidu ovo upravo sad što ste sada pročitali, upravo ove podatke o ponašanju 6. i 7. jula da li to opravdava po vama, po vašem iskustvu, da se takav pacijent veže prilikom dovođenja na odeljenje?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Opravdava.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate imena te koleginice koja je tada radila?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da. Hoćete da vam kažem?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, ja bih vas molio.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Simić Stana.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste nam davali vaše podatke o radu rekli ste da ste neprekidno od 1979. godine, čini mi se, u radu. Sada, odgovarajući na pitanja gospodina Gruma govorili ste o jednom periodu kada ste bili na školovanju, pretpostavljam na ovoj višoj školi u Beogradu.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Mislim da bi dobro bilo da nam kažete u kom periodu ste eventualno bili odsutni zbog škole.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Znao sam šta, to je bilo u oktobru, ali ja nisam bila odsutna cele godine jer je to bilo možda mesec dana pa vraćanje na odeljenje, rad. Ja sam se školovala uz rad.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste rekli u oktobru, na koju godinu ste mislili?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: 1992. godinu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Na jedno pitanje gospodina Gruma objasnili ste da ste upisivali ostale podatke sem dijagnoze. Koliko mi se čini to ste rekli i kada ste na moje pitanje odgovarali, kada ste rekli da dijagnozu niste popunili. Ali ste rekli još jednu stvar da niste vi lično popunili u koloni Mitra Vasiljevića, koju sada niste pomenuli. Pa je moje pitanje vezano da vidim da li ste to propustili ili sam vas pogrešno razumeo. Čini mi se da ste odgovarajući na moje pitanje rekli da vi lično niste ni popunili datum otpusta gospodina Vasiljevića.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: A da. Nije ni datum otpusta moj. Ne, ne., Datum otpusta nisam ja popunila.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, to je bilo tačno, ono što ste mi prvi put odgovorili?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA HANT: Gospođo, molim vas da pričekate pre nego što date odgovor. Nemojte da zaboravite da govorite isti jezik. Prevodioci ne mogu da vas stignu osim ako napravite pauzu pre odgovora.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: Ja se izvinjavam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospođo Tomašević, na pitanje gospodina Gruma o tome, o apstinenciji, da li ste premetili tragove apstinencije kod Mitra Vasiljevića vi ste rekli, odgovorili direktno: "ne sećam se toga". Mene interesuje ovaj vaš odgovor, da li je vezan uopšte da se ne sećate detalja njegove bolesti i lečenja ili se samo ovoga ne sećate?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Samo ovoga. I to je to je pitanje koje nije za mene, znate. Ne mogu odgovoriti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Činilo mi se, gospođo Tomašević, i na moja pitanja, da se niste setili mnogo detalja zbog toga sam ovo i pitao misleći da se možda ne sećate. Da li se možda još nekog detalja sećate koji bi bio relevantan?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Ne sećam se.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I još samo jedno pitanje, gospođo Tomašević. Da li se vi lično sećate da je u periodu koji je prethodio ovom, dakle 1992. godini, u bilo kom periodu sećate li se da li je Mitar Vasiljević bio bolesnik, odnosno pacijent, vašeg odeljenja?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne mogu toga da se setim.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala. Ja nemam drugih pitanja.

SUDIJA TAJA: Gospođo Tomašević, postavljeno vam je jedno pitanje od strane gospodina Domazeta, na koje ste vi odgovorili da je jedan od razloga zbog kog ste znali da je gospodin Mitar Vasiljević pao sa konja bio taj što je gospodin Mitar Vasiljević imao nogu u gipsu, da li je to tačno?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: Da.

SUDIJA TAJA: Znači da je Mitar Vasiljević već imao gips na nozi kada je prebačen na psihijatrijsko odeljenje sa ortopedije?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: Ja se sećam njega da je imao gips na nozi.

SUDIJA TAJA: Kada je on prebačen na psihijatriju?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: Pa da.

SUDIJA TAJA: Sada ću ponoviti pitanje. Sećate se da je Mitar Vasiljević već imao gips na nozi u času kada je prebačen na psihijatrijsko odeljenje sa ortopedije?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: Ja kada sam ga videla on je imao gips na nozi.

SUDIJA TAJA: Od samog početka?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: U toku lečenja mi je ostao u sećanju po tome, znači, u toku lečenja, u toku ležanja.

SUDIJA TAJA: Ali videli ste Mitra Vasiljevića sa gipsom na nozi od samog početka kada je bio prebačen na psihijatrijsko odeljenje?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: Ja se sećam samo da je imao gips na nozi u toku ležanja na psihijatrijskom odeljenju.

SUDIJA TAJA: Od samog početka?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: Ne mogu to da se setim, znači, znam da je imao gips na nozi.

SUDIJA TAJA: U redu. Imam još jedno pitanje. Molim vas da pogledate dokazni predmet 138 još jednom. Prva stranica dokaznog predmeta 138 pokazuje formular istorije bolesti sa ortopedije Mitra Vasiljevića. To se nije promenilo od 1992. godine, taj obrazac?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: Mislite i dalje da postoji ovakav, je l', ili ...

SUDIJA TAJA: Da.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: Da.

SUDIJA TAJA: Moje sledeće pitanje se takođe odnosi na dokazni predmet 138. Na prvoj stranici ovog dokaznog predmeta, kolona 17, govori se o lekaru koji je lešio obolelog. I ovde stoji da je reč o doktoru Jovićeviću kao i o doktoru Simiću. Na četvrtoj stranici vidimo imena doktora Stojkovića i doktora Moljevića. Na stranici 2, stoji ime doktora Gordića, operatora. Ime doktora Simića ne spominje se nigde osim na prvoj stranici, kolona 17. Možete li da nam objasnite zašto je ime doktora Simića napisano u koloni 17?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: Zato što ga je doktor Simić lečio na psihijatriji. Doktor Jovićević je sa ortopedije.

SUDIJA TAJA: Hvala.

SUDIJA HANT: Da li Odbrana ili Tužilaštvo imaju još pitanja?

ADVOKAT DOMAZET: Ja imam, vaša Visosti.

SUDIJA HANT: Izvolite.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospođo Tomašević, na ovo pitanje gospođe Sudije Taje (Taya) vi ste odgovorili da je doktor Simić lekar neuropsihijatrije i da je on lečio, i da je zbog toga njegovo ime se pojavljuje. Pogledajte ova imena koja se pojavljuju na strani 3, lekare ...

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Gde vam je strana 3?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pa, samo da vidim, ili je to četvrta, ovde gde stoje datumi 5. jul, 7. jul, 17. jul.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da, dobro.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koji su od ovih lekara sa ortopedije a koji eventualno sa neuropsihijatrije?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Ovo ... 5. jul 1992. godine doktor Stojković, on je ortoped. 5. jul, 22 sata, doktor Stojković ortoped; 7. jul, doktor Stojković, ortoped; 7. jul, drugi, ovo, doktor Bogdanović, pokojni, neuropsihijatar; i 17. jul, doktor Moljević, ortoped.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, dakle, na ... od ovih lekara jedino je natpis 7. jula napisao lekar sa psihijatrije i to je taj doktor ... poznali ste, čini mi se, malo pre rukopis doktora Bogdanovića da je on ovo napisao.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Da. Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato zbog čega na taj dan, 7. jula, eventualno nije doktor Simić pregledao i dao mišljenje nego doktor Bogdanović?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Pa, on je bio specijalizant. I dobio je sutradan istoriju bolesti, kad sam je ja zavela on je i dobio istoriju bolesti. I on je imao svog mentora, znači, oni ne mogu raditi sami, oni imaju svog mentora, to je doktorka Jevtović.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste rekli "on je specijalizant", na koga ste mislili?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Na doktora Simića

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Još jedno: 7. jul ste sami rekli da je bio državni praznik. Da li tada rade dežurni lekari ili svi lekari koji rade radnim danom?

SVEDOK TOMAŠEVIĆ – ODGOVOR: Samo dežurni.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala.

SUDIJA HANT: Hvala vam, gospođo, što ste došli i svedočili ovde. Sada možete da idete.

SVEDOK TOMAŠEVIĆ: Hvala vam što ste me saslušali.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, dok čekamo sledećeg svedoka, trebalo bi danas da nam kažete za koje periode želite veštačenje dokumenata?

TUŽILAC GRUM: Žao nam je ali mi još nismo stigli da pregledamo sva dokumenta i nadamo se da ćemo to uspeti do večeras.

SUDIJA HANT: U redu. Ali za svaki dokument koji budete uzeli treba da date potvrdu da je kod vas.

TUŽILAC GRUM: Naravno, časni Sude.

SUDIJA HANT: Uključujući i dokument sa rukopisom.

TUŽILAC GRUM: Ja ga ne posedujem.

SUDIJA HANT: Zar još uvek? U svakom slučaju, možete da ga uzmete ali nam svakako dajte potvrdu.

SUDIJA HANT: Gospodine, molim vas da pročitate svečanu izjavu sa dokumenta koji vam sudski poslužitelj pokazuje.

SVEDOK SIMIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA HANT: Izvolite sest, gospodine. Gospodine Domazet.

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Simiću, dobar dan.

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja ću vas danas, gospodine Simiću, u ime Odbrane saslušavati, odnosno postavljati vam pitanja, pa vas molim da pri odgovoru uvek sašekate malo, obzirom da govorimo istom jezikom i da je potrebno zbog prevođenja da se napravi ta pauza. Pa vas molim da o tome vodite računa. Najpre bih vas molio da kažete vaše ime i prezime, datum rođenja i mesto rođenja.

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Ja sam Slobodan Smić, rođen u Užicu, Republika Srbija, Jugoslavija. Rođen sam 22. avgusta 1963. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Šta ste, gospodine Simiću, od škole završili i kada?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Ja sam završio medicinski fakultet u Beogradu i položio sam specijalistički ispit iz psihijatrije tako da sam sada specijalista psihijatar.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste završili fakultet?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Fakultet sam završio 1990. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koje je vaše prvo zaposlenje po diplomiranju, gospodine Simiću?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Prvo zaposlenje je bilo u opštoj bolnici, Užice. Na psihijatrijskom odelenju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste počeli da radite na tom odelenju?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Na odelenju sam počeo da radim 1991. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Od te godine, 1991. godine, na dalje, do kada ste radili na psihijatrijskom odelenju bolnice u Užicu?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Na psihijatrijskom odelenju sam radio do odlaska na specijalizaciju u Baograd, a to je bilo 1994. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Posle završene specijalizacije, da li ste se vraćali, da li ste se vratili na rad u Užice. A ako niste gde ste radili, gde sada radite?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Posle završene specijalizacije radio sam šest meseci u Opštoj bolnici Užice, a zatim sam prešao u Beograd. Radio sam godinu i po dana u zatvorskoj bolnici u Beogradu. Zatim sam se ponovo vratio u opštu bolnicu Užice, gde sam radio oko dve godine, do pre tri meseca kada sam prešao u Kliničko-bolnički centar Zvezdara, u Beogradu, gde i sada radim.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete nam objasniti, negde sredinom 1992. godine, na kom ste radnom mestu radili u užičkoj bolnici?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: 1992. godine sam bio zaposlen na psihijatrijskom odelenju opšte bolnice u Užicu, kao lekar opšte prakse.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koliko je još lekara na tom odelenju bilo sa vama, da li se sećate i ko su oni bili?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Pa, u to vreme načelnik odeljenja bio je doktor Borislav Martinović, zatim, tu su radila doktorka Slavica Jevtović koja je bila i moj mentor, zatim doktorka Radoslava Bukvić i doktor Zoran Dimitrijević. To je, koliko se sećam, bila ekipa psihijatara.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete, gospodine Simiću, da je gospođa Slavica Jevtović, ne Jelković, kako stoji u transkriptu, bila vaš mentor, šta je to značilo u vašem poslu?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: To je značilo da sam ja odgovoran za svoj rad njoj. To znači da sve odluke, koje su se ticale direktno pacijenata, je donosila ona a ja sam davao predloge.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je u to vreme organizacija u bolnici bila takva da je postojalo i odeljenje bolničko i ambulanta psihijatrijska u okviru bolnice?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Uvek je bila organizacija službe da postoji ambulanta psihijatrijska i odeljenje psihijatrije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jeste li vi radili na bolničkom odeljenju?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio takozvani odeljenski lekar, što znači da sam samo radio na odeljenju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Obzirom da ste, kako proizilazi iz ovih podataka, bili ono što bi rekli mlad lekar ili na početku nekog staža, verovatno dobro pamтите i tu organizaciju i način rada. Šta možete o tome na koji način je počev od ..., vršen prijem bolesnika?

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, uopšte se ne osporava svedočenje ostalih svedoka u vezi sa funkcionisanjem ovog odeljenja. Da li je nužno da mi to sada ponovimo? Koliko ja shvatam, ovaj svedok je ovde da nam potvrdi da li je vaš klijent bio u bolnici i eventualno, njegovo psihičko stanje. To je sve o čemu treba da ga ispitujete. A sve ostalo, što se tiče funkcionisanja bolnice, nije osporeno.

ADVOKAT DOMAZET: Vaša Visosti, nisam sasvim siguran. Iz ispitivanja gospodina Gruma shvatio sam da pitanja koja su bila upućena prethodnom svedoku upravo izražavaju neku sumnju u način vođenja tih protokola, način vođenja i prijema tih pacijenata. Pa sam to želeo da pitam i ovog svedoka. Ako smatrate da to zaista nije potrebno i da je to jasno, ja ću preći na ovo što se tiče samog svedoka kao lekara.

SUDIJA HANT: Koliko sam ja razumeo unakrsno ispitivanje, a ako grešim ispravite me, ja mislim da se ne osporava metod vođenja evidencije. Osporava se samo ono što se tiče ovog konkretnog svedoka i njenog pisanja po dokumentu, to je sve. Ništa drugo. Opšta metoda koja se koristila nije osporavana. Je li tako, gospodine Grum?

TUŽILAC GRUM: Jeste, časni Sude.

SUDIJA HANT: Dakle, hajde da se bavimo onim zbog čega je ovaj svedok i doveden.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Simiću, da li se vi sećate da ste u tom periodu, razgovaramo o 1992. godini, dakle, drugoj godini u kojoj ste radili na psihijatrijskom odeljenju opšte bolnice, upoznali pacijenta pod imenom Mitar Vasiljević?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Da, sećam se.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li nam ispričati čega se sećate i da li ste vi bili njegov odeljenski lekar, kako ste malo pre rekli da je to bila vaša funkcija, ili ste samo učestvovali u njegovom lečenju?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio odeljenski lekar pacijenta Vasiljevića. Moj zadatak, kao najmlađeg lekara na odeljenju, bilo je da vodim računa o novoprimitim pacijentima, u ovom slučaju to je bio pacijent Vasiljević, a to znači da vršim kontrolu njegovog zdravstvenog stanja i da vodim evidenciju o zdravstvenom stanju u istoriji bolesti, kao i da redovno izveštavam svog mentora o zdravstvenom stanju pacijenta.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se, gospodine Simiću, sećate i nekih detalja, počev od dolaska Mitra Vasiljevića na ovo odeljenje pa na dalje?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Pacijenta sam zapamtio zato što nije naročito često i uobičajeno da se pacijenti prevode sa nekog drugog odeljenja u stanjima psihotičnog poremećaja, tako da mi je to ostalo u sećanju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sa kog odeljenja je prebačen Mitar Vasiljević kod vas, gospodine Simiću?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Pacijent Mitar Vasiljević je bio preveden sa ortopedije, sa odeljenja ortopedije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate zbog čega je bio na ortopediji?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: On je bio u gipsu, tako da je to bila posledica verovatno frakture noge, što, uostalom, mislim da je i bilo ispisano u istoriji bolesti. Jer je ta istorija zajednička, znači, istorija bolesti se nastavila. Sa ortopedije smo mi nastavili na psihijatriju tu istoriju, tako da mislim da je to sve bilo evidentirano u istoriji bolesti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da. To je što se tiče ortopedije. A razlog za njegovo prevođenje na psihijatriju, možete li toga da se setite, i nešto o tome da nam kažete?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Pacijent Vasiljević je bio izrazito uznemiren, agitiran, agresivan i prinudno je preveden na psihijatriju, tako da smo mi, takođe, na odeljenju morali da izvršimo fiksiranje pacijenta i da damo urgentnu terapiju za takva stanja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate tih prvih dana, odnosno, da li ste bili na njegovom prijemu ili ste ga kasnije videli, već, na vašem odeljenju?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: On je bio doveden na odeljenje, pretpostavljam po nalogu nekog od psihijataru konsultanata koji ga je verovatno pregledao, to ne znam sigurno. Ali procedura je da konsultant psihijatrije pogleda pacijenta i ako je za

prijem onda odredi da se prevede na odelenje. Znači, ja sam ga video kad su ga doveli na odelenje i on je imao sliku akutnog psihotičnog poremećaja i tom prilikom je fiksiran.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li nam objasniti šta to znači praktično bio fiksiran?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: To znači biti vezan za krevet specijalizovanim kaiševima, radi zaštite pacijenta i osoblja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete "zaštite pacijenata i osoblja", da li mislite na druge pacijente uključujući i samog bolesnika?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Uključujući i samog bolesnika.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to znači, doktore Simiću, da bolesnik za koga se lekari i vi u konkretnom slučaju odlučite za fiksaciju, vezivanje, je opasan i po sebe, da nešto učini i sebi na uštrb zdravlja?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: Pacijent u stanju akutnog psihotičnog poremećaja najčešće je izrazito agitovan, uznemiren, ne može da kontroliše svoje ponašanje. Povremeno ja agresivan i u takvom stanju zbog svog poremećaja, može da se nehotice povredi ili da povredi nekog u svojoj okolini, pa je fiksiranje jedna od zaštitnih metoda kako bi se izbegle te posledice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate koliko dugo je ta zaštitna metoda u konkretnom slučaju primenjivana, ili uopšte koliko se ona primenjuje? Da li postoje tu neka određena pravila ili je to individualno, za svakog posebnog pacijenta?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: To je individualno, zavisi od psihičkog stanja, ali u praksi to je relativno kratko. To je možda dan-dva, dok ne prođe nalet agitacije i uznemirenosti i pod dejstvom adekvatne terapije, to se relativno brzo sanira.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete, gospodine Simiću, "pod dejstvom adekvatne terapije", dakle lekova, da li se zbog ove situacije daju lekovi takvog intenziteta koji utiču na jedno smirenje bolesnika, odnosno da ga veštački na taj način smirujete?

SVEDOK SIMIĆ – ODGOVOR: To su standardizovani antipsihotici, lekovi koji deluju na sediranje, smirivanje psihomotorne agitacije i uznemirenosti. Uobičajena i standardizovana procedura, i standardizovani medikamenti.

SUDIJA HANT: Da li je ovo odgovarajući trenutak, gospodine Domazet?

ADVOKAT DOMAZET: Da, da, časni Sude.

SUDIJA HANT: Nastavićemo sutra ujutru u 9.30.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje